

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ Β' ΚΥΚΛΟΥ

" Τα Ποτάμια του νομού Έβρου"

Σ.Δ.Ε. Ορεστιάδας

Σχολικό Έτος 2016-2017

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Επενδύουμε στον άνθρωπο
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη · εργασία · αλληλεγγύη

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΕΛΙΔΑ
Πρόλογος	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΟΤΑΜΩΝ	2
1.1 Ο ποταμός Έβρος	2
1.2 Ο Άρδας	3
1.3 Ο Ερυθροπόταμος	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΙΣΤΟΡΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	8
3.1 Το Δέλτα του Έβρου	10
3.2 Βιότοποι	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΧΛΩΡΙΔΑ - ΠΑΝΙΔΑ	11
4.1 Χλωρίδα	11
4.2 Πανίδα	13
4.2.1 Ορνιθοπανίδα	14
4.2.2 Διαχείριση	16
4.2.3 Μετανάστευση	16
4.2.4 Αναπαραγωγή	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	18
5.1 Τουρισμός	18
5.1.1 Άρδας – Συνάντηση Νέων	18
5.1.1.α Ιστορία – Γεωγραφία Περιοχής	18
5.1.1.β Πως θα φτάσετε στο χώρο	19
5.1.2 Κέντρο Πληροφόρησης Δέλτα Έβρου	19
5.1.3.Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δέλτα Έβρου	20
5.2 Αμμοληψίες	21
5.3 Κυνήγι	21
5.3.1 3 ^η Γιορτή Κυνηγιού της Νομαρχίας Έβρου στον ποταμό Άρδα	21
5.3.2 Νομικό Καθεστώς Πάρκου Δέλτα Έβρου	22
5.3.3 Θηράματα του Δέλτα (Υδρόβια και μη)	22
5.4 Γεωργία	28
5.5 Κτηνοτροφία	29
5.6 Αλιεία	29

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΕΛΙΔΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΡΥΠΑΝΣΗ	30
6.1 Η επιβάρυνση του Έβρου	30
6.2 Τουρκικό «δηλητήριο» στον Έβρο - Επικίνδυνα απόβλητα 1.350 βιομηχανιών καταλήγουν στην Ελλάδα	30
6.3 Μυοκάστορες απειλούν χλωρίδα και πανίδα στο Δέλτα του ποταμού Έβρου	31
6.4 Ανεπεξέργαστα λύματα στον Έβρο	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ΠΟΤΑΜΙΑ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ	35
7.1 Μεταναστευτικές Ροές	35
7.2 Τους εγκαταλείπουν στην όχθη	35
7.3 Γιατί στον Έβρο	36
7.4 FRONTEx	36
7.5 Τείχος-φράκτης και τάφος στον Έβρο	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΠΟΤΑΜΙΑ & ΤΕΧΝΗ	38
8.1 Αρχαίοι Έλληνες συγγραφείς	38
8.2 Σύγχρονοι Έλληνες Συγγραφείς	38
8.3 Κινηματογράφος	39
Ιστογραφία	41

Πρόλογος

Η επιλογή του θέματος του φετινού σχεδίου δράσης συγκέντρωσε από την αρχή το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων του Β' Κύκλου και αφορά τα ποτάμια του Έβρου. Προσπαθήσαμε να καλύψουμε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η ιστορία τους, η σχέση τους με την ελληνική μυθολογία, η βιοποικιλότητα της περιοχής, η οικονομική τους σημασία για την περιοχή του βόρειου Έβρου, οι δυνατότητες που προσφέρουν για ενασχόληση με το κυνήγι και την αλιεία, η αξιοποίησή τους ως θέμα από τους καλλιτέχνες, καθώς και ο ρόλος τους, ιδιαίτερα του ποταμού Έβρου, ως πέρασμα των ανθρώπων από την Ανατολή προς τη Δύση, στα χρόνια της προσφυγικής κρίσης. Συνεπώς προέκυψε και ο τίτλος που είναι «Τα ποτάμια του Έβρου». Στη συνέχεια χωριστήκαμε σε ομάδες και, έπειτα από αρκετή έρευνα σε ηλεκτρονικό και έντυπο υλικό αρχίσαμε τη σύνταξη της τελικής μας εργασίας.

Κύριοι επιδιωκόμενοι στόχοι μας ήταν:

- Να αποκτήσουμε θεωρητικές γνώσεις σχετικές με το θέμα
- Να μάθουμε να εργαζόμαστε συλλογικά και με ομαδικό πνεύμα

Η ενασχόληση με το θέμα αυτό φάνηκε ιδιαίτερα χρήσιμη και ελκυστική σε όλους μας, καθώς όχι μόνο έδωσε την δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να γνωρίσουν καλύτερα τον τόπο τους, να διαπιστώσουν τη σημασία του στο διεθνές πολιτικό γίνεσθαι, να προβληματιστούν αναφορικά με τους τρόπους που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί τουριστικά αλλά και πώς θα μπορούσαν οι ίδιοι με τη στάση και τη δράση τους να συνεισφέρουν στην πρόοδο της περιοχής. Αυτό επιτεύχθηκε τόσο μέσω της ομαδικής συλλογής και μελέτης πληροφοριών με διάφορα μέσα όσο και μέσα από επικοινωνιακές συζητήσεις και ανταλλαγή σκέψεων και απόψεων.

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΟΤΑΜΩΝ

1.1 Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΕΒΡΟΣ

Ο ποταμός Εβρος, φυσικό σύνορο μεταξύ Ελλάδας με τη Βουλγαρία και τη Τουρκία, έχει συνολικό μήκος 530χμ. εκ των οποίων τα 230χμ. ανήκουν στην Ελλάδα. Δεύτερος μεγαλύτερος ποταμός στα Βαλκάνια μετά το Δούναβη, ο Εβρος πηγάζει από την οροσειρά Ρίλα στη Βουλγαρία και εκβάλλει στο Θρακικό πέλαγος, αρδεύοντας καθ' οδόν ολόκληρη την πεδιάδα του ομώνυμου νομού. Ο Εβρος χαρακτηρίζεται από αξιόλογη ιχθυοπανίδα και παραποτάμιες συστάδες μεγάλης οικολογικής αξίας, ενώ η γειτνίαση του υδάτινου συστήματος του ποταμού με τον ορεινό όγκο της Ροδόπης δημιούργησε μεγάλη ποικιλία βιοτόπων με πλούσια πανίδα και χλωρίδα. Η πλοήγησή του από μικρά σκάφη είναι δυνατή μέχρι το ύψος της Αδριανούπολης. Παραπόταμοι του Εβρου στην Ελλάδα είναι ο ποταμός Αρδας, ο οποίος διασχίζει την περιοχή Τριγώνου στα βόρεια του νομού, ο Ερυθροπόταμος, που περνά μέσα από τη λοφώδη και την πεδινή περιοχή των Μεταξάδων-Παλιουριού και διασχίζει την πόλη του Διδυμότειχου, όπως επίσης το Διαβολόρεμα, ο Καμηλοπόταμος και το Μεγάλο Ρέμα. Ο ποταμός χαρακτηρίζεται από το μεγάλο όγκο των νερών του και των φερτών υλών που μεταφέρει προς τις εκβολές του. Οι οικότοποι της περιοχής παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον, όπως και η χλωρίδα με 350 καταγεγραμμένα φυτικά είδη. Οι 4 λιμνοθάλασσες και οι αλατούχες στέπες που υπάρχουν στο δέλτα το Έβρου είναι οικότοποι προτεραιότητας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία 6 σημαντικών φυτικών ειδών. Μεταξύ αυτών το νεροκάστανο (*Trapa natans*) περιλαμβάνεται στους καταλόγους του Παγκόσμιου Κέντρου Παρακολούθησης και Διατήρησης της Φύσης (WCMC) και του Ευρωπαϊκού Ερυθρού Καταλόγου των Παγκοσμίως Απειλούμενων Ζώων και Φυτών (European Red List Data of Globally Threatened Animals and Plants, ένα είδος (*Iris spuria* ssp. *ochroleuca*) προστατεύεται από Προεδρικό Διάταγμα 67 (ΦΕΚ 23/Α/1981), 3 είδη (*Cenchrus incertus*, *Heliotropium curassavicum*, *Leymus racemosus* ssp. *sabulosus*) είναι σπάνια στην Ελλάδα και η περιοχή της Β. Ελλάδας αποτελεί το ακραίο όριο εξάπλωσής τους και ένα είδος (ο θαλάσσιος κρίνος - *Pancratium maritimum*) απειλείται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες στην ακτή.

Στο διάβα του χαρίζει στον ομώνυμο νομό τις ευεργετικές του ιδιότητες, δημιουργώντας μια εύφορη περιοχή, την οποία οι κάτοικοι εκμεταλλεύονται γεωργικά, ενώ οι γηραιότεροι διηγούνται ως σήμερα ιστορίες από την εποχή που το νερό του χρησιμοποιούνταν ως πόσιμο, όταν τα αποθέματα νερού τελείωναν. Η αλιεία έχει απαγορευτεί για λόγους προστασίας του ιχθυοπληθυσμού του ποταμού. Η πρόσφατη παρουσία πιράνχας του Αμαζονίου στον ποταμό, αναστάτωσε την τοπική κοινωνία και οι φήμες δεν άργησαν να εξαπλωθούν. Κάποιοι μίλησαν για μεταναστευτικό κύμα πιράνχας και οι πιο ευφάνταστοι θεώρησαν το γεγονός τμήμα

συνομωσίας που αποσκοπεί στην αναχαίτιση του ρεύματος μεταναστών! Οι επιστήμονες βέβαια απέρριψαν τέτοιες θεωρίες, πιστεύοντας πως κάποιος ιδιοκτήτης τροπικού ενυδρείου πέταξε τα πιράνχας στον Έβρο. Στην περιοχή νότια των Φερών, όπου εκβάλλει ο ποταμός, σχηματίζεται το περιβόητο Δέλτα του Έβρου που οι Τούρκοι αποκαλούν Γκιαούρ Οντά, δηλαδή Νησί των Απίστων. Η περιοχή έκτασης 95.000 στρεμμάτων προστατεύεται με τη Συνθήκη Ramsar, αφού αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους ευρωπαϊκούς υδροβιότοπους και φιλοξενεί δεκάδες είδη πτηνών, ψαριών, αμφίβιων, ερπετών και θηλαστικών. Για να κατανοήσει κανείς την αξία του μέρους, αρκεί να γνωρίζει πως από τα 422 είδη πτηνών της Ελλάδας, τα 316 βρίσκονται εδώ. Την περιήγησή σας στο πανέμορφο τοπίο που θα σας μαγέψει με τα χρώματά του μπορείτε να οργανώσετε στο Δημοτικό Τουριστικό Περίπτερο των Φερών, από όπου θα ξεκινήσετε την πιο συναρπαστική εμπειρία της ζωής σας. Με βάρκες, που ονομάζονται πλάβες, θα ξεναγηθείτε για 2 με 2,5 ώρες στο Δέλτα του Έβρου, συνοδεία ξεναγών που θα φροντίσουν να μάθετε όσα πρέπει για την περιοχή. Είσοδος στο Δέλτα του Έβρου γίνεται από την περιοχή της Τραϊανούπολης. Εκεί, λίγο πριν το χωριό Λουτρά, θα βρείτε το Κέντρο Πληροφόρησης Δέλτα Έβρου, το οποίο αναλαμβάνει την ενημέρωσή σας αλλά και την περιήγησή σας με βάρκες, διάρκειας περίπου μίας ώρας και 30 λεπτών.

1.2 Ο ΑΡΔΑΣ

Ο Άρδας είναι ο βορειότερος ποταμός της Ελλάδας ο οποίος κινείται στο μεγαλύτερο μέρος του στη γειτονική Βουλγαρία παράλληλα με τα σύνορα. Ο Άρδας (στα βουλγαρικά Άρντα) γεννιέται στα βουνά της Δυτικής Ροδόπης από τη μεριά της Βουλγαρίας, κοντά στα ανατολικά του νομού Δράμας. Οι πηγές του ποταμού βρίσκονται στα γειτονική πλευρά των βουνών της Κούλας, απ' όπου πολλοί

παραπόταμοι κατεβαίνουν προς τα βόρεια. Η κατεύθυνση του είναι από τα δυτικά προς τα ανατολικά και κινείται κοντά στα σύνορα σε μια απόσταση από 20 μέχρι 45 χλμ. από αυτά. Στην Ελλάδα εισέρχεται στα βόρεια του νομού Έβρου κοντά στο χωριό Μηλέα και «κόβει» κάθετα το νομό μέχρι να εκβάλλει στον ποταμό Έβρο κοντά στις Καστανιές και στα σύνορα με τη Τουρκία. Το συνολικό μήκος του Άρδα φτάνει περίπου τα 260 χλμ. από τα οποία τα 220 βρίσκονται στο έδαφος της Βουλγαρίας και τα 40 στο έδαφος της Ελλάδας. Πάνω στο ποταμό έχουν κατασκευαστεί τρία φράγματα, ένα στην Ελλάδα και τρία μεγάλα στη Βουλγαρία, τα οποία συγκεντρώνουν τα νερά του για αρδευτικούς σκοπούς. Γύρω από τον Άρδα στην περιοχή του Έβρου απλώνονται πολλά μικρά και όμορφα πεδινά χωριά, όπως η Μηλέα, το Θεραπειό, ο Κυπρίνος, τα Κόμαρα, το Φυλάκιο, η Ελαία, ο Κέραμος, ο Άρζος, τα Ρίζια, ο Καναδάς και οι Καστανιές. Ο Άρδας συνδέεται με τον αρχαίο ποταμό Αρπησσό. Στα λίγα χιλιόμετρα που κινείται στην Ελλάδα ο μεγάλος ποταμός δημιουργεί πολλούς όμορφους βιοτόπους στους οποίους πρωταγωνιστούν οι πολλές αμμώδεις νησίδες με βλάστηση και ένα από τα πιο πλούσια και εντυπωσιακά παραποτάμια δάση της χώρας μας.

Γύρω από τις όχθες απλώνονται πυκνά δάση από σκλήθρα, ιτιές, λεύκες, γάυρους, φτελιές, πλατάνια, σφενδάμια, αλμυρίκια, φραξούς, ρουπακοβελανιδιές αλλά και καλαμιώνες, βούρλα και ψαθιά. Μετά τα δάση του ποταμού απλώνονται και από τις δύο πλευρές μεγάλες εκτάσεις καλλιεργείων. Στην περιοχή απαντώνται διάφορα ενδιαφέροντα είδη φυτών από τα οποία ξεχωρίζουν η αγριομέντα *Mentha pulegium*, η *Euphrasia stricta*, το αγριογαρύφαλλο *Dianthus giganteus*, η ευφόρβια *Euphorbia amygdaloides*, το *Heracleum sphondylium*, η *Ajuga chamaepitys*, ο *Convolvulus holosericeus* και το *Polygonum arenarium*.

Ο Άρδας είναι ένας από τους πιο πλούσιους βιοτόπους από τη πλευρά της ορνιθοπανίδας. Τα δάση του ποταμού προσφέρουν την απαραίτητη κάλυψη και την δυνατότητα φωλεοποίησης για δεκάδες είδη. Από τα αρπακτικά εδώ ζούνε στικταετοί, βασιλαετοί, γερακίνες, καλαμόκιρκοι, χειμωνόκιρκοι, λιβαδόκιρκοι, τσίφτες, ξεφτέρια, σπάνια σαΐνια και διπλοσάινα, δεντρογέρακα, νανογέρακα και κικκινέζια που κυνηγάνε στα γύρω χωράφια. Κοντά στις όχθες απαντώνται σπάνιοι μαύροι πελαργοί, αλλά και πολλοί λευκοί πελαργοί. Στη κοίτη του ποταμού ζούνε σταχτοτσικνιάδες, πορφυροτσικνιάδες, κρυπτοτσικνιάδες, μικροτσικνιάδες, νυχτοκόρακες, αγρυροτσικνιάδες, λευκοτσικνιάδες, κορμοράνοι, μαχητές, λασπότριγγες, κοκκινოსκέληδες, δασότριγγες, ποταμοσφυριχτές, φαλαρίδες, μπεκατσίνια, μικροπουλάδες, νεροκοτσέλες, νανοβουτηχτάρια και σπάνιες καλημάνες. Από τα μικρότερα είδη που ζούνε κοντά σε ποτάμια συναντάει κανείς πολλές ποταμίδες (καλαμοποταμίδες, βαλτοποταμίδες, τσιχλοποταμίδες, σχοινοποταμίδες, ψαθοποταμίδες), αλκυόνες, νεροκελάδες, κούκους, διάφορες

στριτσίδες, αηδόνια, σουσουράδες, κ.ά. Από τα πουλιά των αγρών και των χωραφιών, εδώ ζούνε σταρήθρες, λιβαδοκελάδες, σταχτάρες, ωχροσταχτάρες, σταβλοχελίδονα, μικρογαλιάντρες, σκαρθάκια, χαλκοκουρούνες, μελισσοφάγοι, χαβαρόνια, κάργιες, αμπελουργοί, καλαμοτσίχλονα, αετομάχοι, συκοφάγοι, οχθοχελίδονα, τριγώνια, τσίχλες, κ.ά.

Η ερπετοπανίδα είναι εξίσου πλούσια. Από τα αμφίβια συναντάει κανείς κοινούς τρίτωνες, κοινούς φρύνους, πρασινόφρυνους, σπάνιες κοκκινομπομπίνες, δεντροβάτραχους, λεβαντοβάτραχους, λιμνοβάτραχους, σβελοβάτραχους, γραιοβάτραχους και πηλοβάτες. Από τις χελώνες απαντώνται βαλτοχελώνες, ποταμοχελώνες, γραιοχελώνες και μεσογειακές χελώνες, ενώ οι σαύρες αντιπροσωπεύονται από κονάκια, πρασινόσαυρες, τρανόσαυρες, τοιχόσαυρες, γουστέρες του Ταύρου, τυφλίτες, σπάνιες ποντιακές σαύρες και οφίσopes. Από τα φίδια στη περιοχή ζούνε τυφλίτες, εφιοί, θρακικοί λαφιάτες, σαπίτες, νερόφιδα, λιμνόφιδα, σαΐτες, αγιόφιδα, σπιτόφιδα και μεγαλόπρεπες οθωμανικές οχιές. Από τα θηλαστικά κυρίαρχο είδος είναι η βίδα, ενώ στα εγκαταλειμμένα χωράφια κάνουν τις φωλιές τους οι σπάνιοι λαγόγυροι. Άλλα είδη είναι οι αλεπούδες, οι ασβοί, οι νυφίτσες, τα κουνάβια και πολλά τρωκτικά. Συχνά τον Άρδα επισκέπτονται τσακάλια από τον Έβρο.

Η ιχθυοπανίδα του ποταμού είναι σχεδόν παρόμοια με αυτή του Έβρου και περιλαμβάνει 20 είδη. Από αυτά αυτόχθονα είδη είναι το ευρωπαϊκό σίρκο (*Alburnus alburnus*), η θρακική μπριάννα (*Barbus cyclolepis*), ο σύρτης (*Chondrostoma vardarense*), η θρακοβελονίτσα (*Cobitis strumicae*), το γριβάδι (*Cyprinus carpio*), η τούρνα (*Esox lucius*), ο βουλγαροκωβιός (*Gobio bulgaricus*), το περκί (*Perca fluviatilis*), η μουρμουρίτσα (*Rhodeus amarus*), το τσιρώνι (*Rutilus rutilus*), η χρυσοβελονίτσα (*Sabanejewia balcanica*), η κοκκινοφτέρα (*Scardinius erythrophthalmus*), ο σπάνιος ρινογωβιός (*Proterorhinus semilunaris*), το τσαϊλάκι (*Petroleuciscus borysthenicus*), το εντυπωσιακό ποταμολαύρακο (*Sander lucioperca*), ο θρακικός ποταμοκέφαλος (*Squalius orpheus*) και η μαλαμίδα (*Vimba melanops*). Αλλόχθονα είδη του Άγρα είναι το ασπρογρίβαδο (*Aspius aspius*), η πεταλούδα (*Carassius gibelio*), το ηλιόψαρο (*Lepomis gibbosus*) και η ψευδορασμπόρα (*Pseudorasbora parva*).

1.3 Ο ΕΡΥΘΡΟΠΟΤΑΜΟΣ

Ο Ερυθροπόταμος ([βουλγαρικά](#): Луда река, προφ.: Λούντα ρέκα, που σημαίνει «τρελός ποταμός») είναι ποταμός της [Θράκης](#), που πηγάζει από την

[Ελλάδα](#), και έπειτα από μια σύντομη διαδρομή μέσω της [Βουλγαρίας](#), καταλήγει στον ποταμό [Έβρο](#) στα νότια του [Διδυμότειχου](#) στην Ελλάδα. Στα [τουρκικά](#), ο ποταμός αναφέρεται ως Κιζιλντελι (*τουρκικά: Kızıldeli*).

Ο Ερυθροπόταμος, ο οποίος αποτελεί [παραπόταμο](#) του ποταμού Έβρου, πηγάζει από την ανατολική [Ροδόπη](#), και συγκεκριμένα από το όρος [Σάπκα](#), ανάμεσα στις περιφερειακές ενότητες [Έβρου](#) και [Ροδόπης](#) κοντά στο [Μέγα Δέρειο](#). Έπειτα ο ποταμός, περνά τα [ελληνοβουλγαρικά](#) σύνορα εντός της επαρχίας [Χασκόβου](#) κοντά στο [Γκόρνο Λούκοβο](#). Εν συνεχεία, στο βουλγαρικό έδαφος, περνά δίπλα από την ελληνοβουλγαρική μεθόριο για κάποια χιλιόμετρα και στη κατοπιν, εισέρχεται στην Ελλάδα στο ύψος των οικισμών [Σκιβ Κλαντένετς](#) και [Αλεποχωρίου](#), περνά από τους οικισμούς [Λάδη](#), [Μάνη](#) και [Κουφόβουνο](#), και εκχέεται στον ποταμό [Έβρο](#) νότια του [Διδυμότειχου](#).

Ο μεγαλύτερος παραπόταμός του είναι ο [Ασπροπόταμος](#) (βουλγαρικά: Бяла река, *προφ.: Μπιάλα ρέκα*), που διαρρέει σε όλο το μήκος του το βουλγαρικό έδαφος και εκχέεται στον Ερυθροπόταμο κοντά στο χωριό [Οντρίντσι](#) της επαρχίας Χασκόβ.

2. ΙΣΤΟΡΙΑ – ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Κατά τη μυθολογία, ο Έβρος ήταν γιος του Αίμου και της Ροδόπης και λατρεύτηκε από τους παρέβριους Θράκες ως θεός, όπως μαρτυρεί αναθηματική επιγραφή των αυτοκρατορικών χρόνων. Σύμφωνα με άλλη μυθολογική παράδοση, ο ποταμός παλιότερα ονομαζόταν Ρόμβος και αργότερα μετονομάστηκε Έβρος, από τον γιο του Κάσσανδρου, μυθικού βασιλιά της Θράκης, που είχε πνιγεί σε αυτόν. Στην αρχαιότητα ο ποταμός άσκησε μεγάλες επιδράσεις στην πολιτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική ζωή των Θρακών. Πρώτα απ' όλα πρόσφερε ένα φυσικό παραποτάμιο (χερσαίο) δρόμο, που συνέδεε το Αιγαίο με τη θρακική ενδοχώρα, αλλά κι έναν υδάτινο δρόμο, καθώς ήταν ναυσίπορος, τουλάχιστον στον κάτω ρου του, δηλαδή από τις εκβολές του ως το σημερινό Διδυμότειχο. Έπειτα, η κοιλάδα του υπήρξε πεδίο έντονης οικιστικής δραστηριότητας και ήταν η πιο αστικοποιημένη περιοχή της Θράκης. Εκτός από τους πολυάριθμους οικισμούς που είχαν ακμάσει κατά μήκος του ποταμού, στις όχθες του είχε χτιστεί η αρχαία πρωτεύουσα των Οδρυσών, η Ουσκουδάμα (κατοπινή Αδριανούπολη), και αργότερα η διοικητική πρωτεύουσα της ρωμαϊκής επαρχίας Θράκης, η Φιλιπούπολη, όπως επίσης η Τραϊανούπολη και η Πλωτινούπολη.

Τα ποτάμια της Θράκης είναι συνδεδεμένα με το πολιτισμό και την ιστορία της περιοχής. Κατά το μύθο ο **Έβρος** ήταν γιος του βασιλιά της Θράκης Κάσσανδρου. Συκοφαντήθηκε από τη μητριά του στον πατέρα του για ανάρμοστη συμπεριφορά και προκειμένου να αποφύγει την τιμωρία έπεσε στα νερά του ποταμού Ρόμβου όπου και βρήκε τραγικό θάνατο από πνιγμό. Εκτός από τον

παραπάνω μύθο που εξηγεί τη μετονομασία του Ρόμβου σε Έβρο, με τον ποταμό συνδέεται και ο μύθος του Ορφέα, σύμφωνα με τον οποίο ο θεός ποιητής κατασπαράχθηκε από τις Μαινάδες που πέταξαν ύστερα το κεφάλι του στον ποταμό, για να βρεθεί μέρες αργότερα στη Λέσβο. Ο Ηρόδοτος κάνει εκτενή αναφορά στα ποτάμια της Θράκης στο VII βιβλίο των Ιστορικών, εδ. 108 και 109. Γράφει ο Ηρόδοτος «**Έχεται δε ταύτης Θασίων πόλις Στρύμη, διά δε σφειων του μέσου Λίσος ποταμός διαρρέει, ὅς τότε ουκ αντέσχε το ὕδωρ παρέχων τω Ξέρξω στρατό αλλ' απέλιπε**» ενώ λίγο παρακάτω συνεχίζει: «**....κατα δε Δίκαιαν Βιστονίδα, ἐς την ποταμοί δύο εισείσι το ὕδωρ, Τραύός τε και Κόμψατος. Κατα δε Ἄβδηρα λίμνην μέν ουδεμίαν εούσαν ονομαστήν παραμείψατο Ξέρξης, ποταμόν δε Νέστον ρέοντα ες θάλασσαν.**» Αναφορά στα ποτάμια της Θράκης κάνουν και άλλοι ιστορικοί και περιηγητές όπως ο Οθωμανός Εβλιά Τσελεμπί τον 17^ο αιώνα που αναφέρεται στο πέρασμα του Έβρου του Τούντζα του Άρδα και του Νέστου με μεγάλα ξύλινα γεφύρια. Στην πιο πρόσφατη ιστορία αρκετά από τα ποτάμια της Θράκης απετέλεσαν **σύνορο** της ελληνικής επικράτειας, έστω και προσωρινά. Ο **Νέστος** ήταν το ανατολικό σύνορο της Ελλάδας με τη Βουλγαρία ύστερα από τη συνθήκη του Βουκουρεστίου (1913). Ο **Κομψάτος** απετέλεσε στη συνέχεια και για λίγους μήνες (Οκτώβρης 1919 μέχρι το Μάη του 1920) σύνορο μεταξύ Ελλάδας και Διασυμμαχικής Θράκης ύστερα από τη συνθήκη του Νειγύ (Σεπτέμβρης 1919). Τέλος ο **Έβρος** έχει καθορισθεί ανατολικό σύνορο της Ελλάδας με την Τουρκία ύστερα από τη συνθήκη της Λοζάννης (1923).

Πηγή: <https://katsimigas.wordpress.com/%CE%A4%CE%B1-%CF%80%CE%BF%CF%84%CE%AC%CE%BC%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%98%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82/>

3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Ο Έβρος, γνωστός και ως **Μαρίτσα**, (**βουλγαρικά**: Марица - *Μαρίτσα*, **τουρκικά**: Meriç - *Μερίτς*) είναι ο δεύτερος σε μέγεθος **ποταμός** της ΝΑ Ευρώπης

(μετά τον [Δούναβη](#)), και ο κυριότερος ποταμός της [Βαλκανικής](#) Χερσονήσου, με συνολικό μήκος περίπου 530 km.

Η Ελληνική Θράκη προσδιορίζεται γεωγραφικά ως εξής: Δυτικά από τον ποταμό Νέστο, ανατολικά από τον ποταμό Έβρο, βόρεια από την κορυφογραμμή της οροσειράς της Ροδόπης και νότια από το Θρακικό πέλαγος. Στην παραπάνω περιοχή συναντώνται τα ποτάμια Έβρος, Νέστος και τα μικρότερα Λίσσος, Τραύος, Κομψάτος και Κόσσουνθος. Ο ποταμός **Έβρος** (Μαρίτσα στα βουλγαρικά, Μερικ Νεχρί στα τούρκικα) έχει μήκος 530 χλμ., από τα οποία τα 187 σε ελληνικό έδαφος. Πηγάζει από το όρος Ρίλα της δυτικής Βουλγαρίας και αφού διασχίσει τη λεκάνη μεταξύ Αίνου και Ροδόπης μέσα από τις πόλεις της Βουλγαρίας Πάζαρτζικ, Φιλιππούπολη, Ντιμίτροφγκρατ και Χάρμανλι, εισέρχεται στην Ελλάδα. Ο Έβρος αποτελεί το φυσικό σύνορο μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας για 15 χλμ. και μετά τη συνθήκη της Λοζάννης το ανατολικό σύνορο με την Τουρκία, με εξαίρεση ένα μικρό τμήμα στο Κάραγατς (Αδριανούπολη), οπότε και εισέρχεται για λίγα χιλιόμετρα στη τουρκική επικράτεια. Ο Έβρος χύνεται στο Θρακικό πέλαγος μεταξύ Αλεξανδρούπολης και της τουρκικής πόλης Αίνος σχηματίζοντας ένα τεράστιο δέλτα, εμβαδού περίπου 100 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Η λεκάνη απορροής του Έβρου είναι τεράστια και περιλαμβάνει 52900 τ. χλμ. από τα οποία μόνο τα 2925 σε Ελληνικό έδαφος. Παραπόταμοι του Έβρου είναι ο Σάζλικα στη Βουλγαρία, ο Άρδας που είναι και ο μεγαλύτερος, πηγάζει από τη Βουλγαρία αλλά συμβάλλει με τον Έβρο σε Ελληνικό έδαφος, ο Τούντζα και ο Εργίνης που προέρχονται αποκλειστικά από την Τουρκία, καθώς και οι ελληνικός Ερυθροπόταμος. Ο Έβρος αναμφίβολα είναι ο μεγαλύτερος και πιο αξιόλογος ποταμός όχι μόνο της Θράκης αλλά και της Ελλάδας. Ο **Νέστος** (Μέστα στα βουλγαρικά, Καρά Σου στα τούρκικα) είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος ποταμός της Θράκης. Πηγάζει και αυτός από το όρος Ρίλα της Βουλγαρίας και έχει μήκος 234 χλμ. από τα οποία τα 130 σε Ελληνικό έδαφος. Η λεκάνη απορροής του ανέρχεται σε 6178 τ. χλμ. από τα οποία τα 2524 σε ελληνικό έδαφος. Ο Νέστος αποχετεύει αρκετούς παραπόταμους και χείμαρρους, κανένας όμως δεν είναι ονομαστός. Τέλος ο Νέστος χύνεται στο Θρακικό πέλαγος απέναντι από τη Θάσο σχηματίζοντας ένα μεγάλο και τελματώδες δέλτα εμβαδού περίπου 50 τ.χλμ. Ο Νέστος είναι το φυσικό όριο ανάμεσα στα γεωγραφικά διαμερίσματα της Μακεδονίας και της Θράκης, αλλά διοικητικά, όπως και ο Έβρος, ανήκουν στην περιφέρεια Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης της Ελληνικής Δημοκρατίας. Όλα τα υπόλοιπα ποτάμια της Δυτικής Θράκης βρίσκονται αποκλειστικά σε Ελληνικό έδαφος. Ο **Λίσσος** με τους παραποτάμους του πηγάζει από τις πλαγιές της ελληνικής Ροδόπης και χύνεται στη θάλασσα κοντά στον οικισμό Ίμερος του Δήμου Μαρώνειας. Η λεκάνη απορροής του είναι μεγάλη και καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα της ανατολικής μεριάς του Νομού Ροδόπης. Ο **Τραύος** είναι μικρός ποταμός που πηγάζει από το Παπίκιο Όρος της Ροδόπης και χύνεται στη λιμνοθάλασσα της Βιστωνίδας. Από το ίδιο βουνό πηγάζει και ο πολύ μεγαλύτερος και πιο αξιόλογος **Κομψάτος** που χύνεται επίσης στη Βιστωνίδα.

Πηγή: <https://katsimigas.wordpress.com/%CE%A4%CE%B1-%CF%80%CE%BF%CF%84%CE%AC%CE%BC%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%98%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82/>

Οι πηγές του ποταμού Έβρου, στα όρη Ρήλα της Βουλγαρίας.

Πηγάζει από τα όρη [Ρίλα](#), πρώην Σκόμιο, της δυτικής [Βουλγαρίας](#) και κυλά σε βουλγαρικό έδαφος νοτιοανατολικά, διασχίζοντας την [Ανατολική Ρωμυλία](#), σχηματίζοντας κοιλάδα ανάμεσα στις οροσειρές της [Ροδόπης](#) και του [Αίμου](#) απ' όπου και διέρχεται από τις πόλεις [Πάζαρτζικ](#), [Πλόβντιβ](#) (Φιλιπούπολη), [Σβίλεγκραντ](#) και [Ιβαήλοβγκραντ](#). Στη συνέχεια, συναντώντας τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, κοντά στο χωριό [Ορμένιο](#), εισέρχεται για λίγα χιλιόμετρα σε τουρκικό έδαφος, σχηματίζοντας το τρίγωνο του [Καραγάτς](#), κοντά στην [Αδριανούπολη](#), απ' όπου η συνέχεια του ρου του αποτελεί το γεωγραφικό σύνορο μεταξύ [Ελλάδας-Τουρκίας](#), χωρίζοντας και γεωγραφικά τη Δυτική από την Ανατολική [Θράκη](#). Διέρχεται κοντά στις ελληνικές κωμοπόλεις [Πύθιο](#), [Φέρες](#), [Διδυμότειχο](#), [Σουφλί](#), [Λάβαρα](#), [Τυχερό](#), [Νέα Βύσσα](#) και στις τουρκικές Μερίτς (Merits), [Κεσάν\(η\)](#) (Kesan). Εκβάλλει στο βόρειο [Αιγαίο](#) Πέλαγος, στο λεγόμενο [Θρακικό πέλαγος](#). Το μήκος του στο ελληνικό έδαφος από τη Νέα Βύσσα μέχρι τις εκβολές του φθάνει τα 206 χιλιόμετρα. Οι κυριότεροι παραπόταμοί του είναι ο Τόνζος ([Τούντζας](#)), ο Εργίνης, ο [Άρδας](#) και ο Ερυθροπόταμος.

Πηγή :

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%B2%CF%81%CE%BF%CF%82_\(%CE%98%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%B2%CF%81%CE%BF%CF%82_(%CE%98%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7))

3.1 ΤΟ ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ

Ο Έβρος στις εκβολές του σχηματίζει ένα τεράστιο και δαιδαλώδες [δέλτα](#), το οποίο αποτελεί τον σημαντικότερο [υδροβιότοπο](#) της Ελλάδας. Το [Δέλτα του Έβρου](#)

αρχίζει από το χωριό Πόρος, όπου διακλαδίζεται σε δύο βραχίονες. Δεν είναι πλωτός σε κανένα σημείο του, έχει όμως σημαντικό όγκο υδάτων που χρησιμοποιούνται για παραγωγή ηλεκτρισμού (φράγμα Κυπρίνου), και [αρδεύσεις](#). Είναι από τους πιο σημαντικούς υδροβιότοπους της Ευρώπης και είναι υπό προστασία.

Το **Εθνικό Πάρκο Δέλτα Έβρου** σχηματίζεται στις εκβολές του [ποταμού Έβρου](#) και συγκαταλέγεται στους σημαντικότερους βιοτόπους της [Ευρώπης](#). Τα νερά και τα φερτά υλικά του ποταμού, μαζί με την δράση της θάλασσας, σχημάτισαν και εξακολουθούν να διαμορφώνουν ένα πολύπλοκο Δέλτα με μεγάλη ποικιλία βιοτόπων, όπου βρίσκει καταφύγιο ένας μεγάλος αριθμός ειδών φυτών και ζώων.

Η συνολική του έκταση είναι 200.000 στρέμματα εκ των οποίων τα 95.000 (80.000 χερσαία και 15.000 στρ. υδάτινη επιφάνεια) είναι ενταγμένα στον κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών της [Διεθνούς Σύμβασης Ραμσάρ \(1971\)](#) λόγω των σημαντικών ειδών που φιλοξενεί. Επίσης, μέρος του Δέλτα χαρακτηρίζεται ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας και προτείνεται ως Τόπος Κοινοτικού Ενδιαφέροντος στο [Δίκτυο Natura 2000](#) (σύμφωνα με τις Οδηγίες 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΕ, αντίστοιχα).

3.2 ΒΙΟΤΟΠΟΙ

Άποψη του Δέλτα του Έβρου κατά το σούρουπο

Στο Δέλτα Έβρου μπορούν να διακριθούν 7 βασικές ενότητες βιοτόπων σε κάθε μία από τις οποίες αντιστοιχεί και μια ιδιαίτερη ενότητα βλάστησης ανάλογα με την αλληλεπίδραση διάφορων παραγόντων όπως το έδαφος, το μικροκλίμα, η ύπαρξη γλυκού ή αλμυρού νερού κ.λ.π. Ξεκινώντας από τις βόρειες περιοχές και καταλήγοντας στη θάλασσα μπορεί κανείς να διακρίνει τους εξής χαρακτηριστικούς βιότοπους:

- Παραποτάμια βλάστηση
- Θαμνώνες με αρμυρίκια
- Υγρά λιβάδια με βούρλα

- Υποβρύχια βλάστηση των αλμυρών - υφάλμυρων υδάτων
- Βλάστηση των λιμνοθαλασσών -γλυκών υδάτων
- Αλοφυτική βλάστηση
- Αμμόφιλη βλάστηση

4. ΧΛΩΡΙΔΑ - ΠΑΝΙΔΑ

4.1 ΧΛΩΡΙΔΑ

Στην Δελταϊκή έκταση έχουν παρατηρηθεί πάνω από 300 είδη φυτών. Στις όχθες του ποταμού και των χειμάρρων φύονται δέντρα όπως [πλατάνια](#), [τιές](#), [λεύκες](#) και [σκλήθρα](#). Μέσα στα κανάλια μπορεί να παρατηρήσει κανείς νούφαρα και νεροκάστανα να επιπλέουν, στα λιβάδια ίριδες και ορχιδέες, ενώ στις ακτές και τις αμμοησίδες του [Ασάνη](#), [Ξέρας Ασάνη](#) και [Καραβιού Ξηράδι](#), φύονται φυτά με λίγες απαιτήσεις όπως ο γιγάντιος έλυμος και το κρίνο της θάλασσας. Οι πιο εντυπωσιακές όμως είναι οι αρμυρήθρες, οι οποίες το Φθινόπωρο παίρνουν ένα βαθυκόκκινο χρώμα, σκεπάζοντας τις όχθες των λιμνοθαλασσών και τους αλμυρόβαλτους.

Στο Δέλτα του Έβρου συναντά κανείς όλους τους τυπικούς σχηματισμούς και τις μονάδες βλάστησης ενός Μεσογειακού Δέλτα. Η βλάστησή του εξαρτάται από παράγοντες όπως η σύσταση του εδάφους, η υγρασία και η αλατότητα. Η αμμόφιλη βλάστηση, οι αλοφυτικές κοινωνίες, τα υδρόφυτα και τα παραποτάμια δάση διατηρούνται σε πολύ καλή κατάσταση. Περισσότερα από 350 φυτικά είδη έχουν καταγραφεί τόσο στο Δέλτα όσο και στη ζώνη κατά μήκος του ποταμού.

Στο Δέλτα Έβρου μπορούν να διακριθούν 7 βασικές ενότητες βιοτόπων σε κάθε μία από τις οποίες αντιστοιχεί και μια ιδιαίτερη ενότητα βλάστησης ανάλογα με την αλληλεπίδραση διάφορων παραγόντων όπως το έδαφος, το μικροκλίμα, η ύπαρξη γλυκού ή αλμυρού νερού κ.λ.π. Ξεκινώντας από τις θόρειες περιοχές και καταλήγοντας στη θάλασσα μπορεί κανείς να διακρίνει τους εξής χαρακτηριστικούς βιότοπους:

- ❖ Παραποτάμια βλάστηση
- ❖ Θαμνώνες με αρμυρίκια
- ❖ Υγρά λιβάδια με βούρλα
- ❖ Υποβρύχια βλάστηση των αλμυρών - υφάλμυρων υδάτων
- ❖ Βλάστηση των λιμνοθαλασσών -γλυκών υδάτων
- ❖ Αλοφυτική βλάστηση
- ❖ Αμμόφιλη βλάστηση

Πηγή : <http://www.evros-delta.gr/gr/ethniko-parko/2012-04-30-09-22-18>

Κατά το μήκος των ακτών, στα νησάκια και κυρίως στο δυτικό τμήμα του Δέλτα, υπάρχουν διαπλάσεις αμμόφιλης βλάστησης ενώ σ' ένα μεγάλο ποσοστό της έκτασης που επηρεάζεται από το αλμυρό νερό, αναπτύσσονται αλόφυτα.

Οι αλοφυτικές κοινωνίες του Δέλτα του Έβρου θεωρούνται από τις μεγαλύτερες σε έκταση σ' όλη την Ελλάδα.

Διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον έλεγχο των πλημμυρικών φαινομένων, στην κατακράτηση των ιζημάτων, αλάτων και τοξικών ουσιών καθώς επίσης και στη σταθεροποίηση των εδαφών.

Στα αλμυρά και υφάλμυρα νερά αναπτύσσεται πλούσια υδρόβια βλάστηση από Ruppia και Zostera, σημαντικές πηγές τροφής για αρκετά είδη πουλιών (πάπιες, κύκνοι). Στα κανάλια γλυκού νερού και σε υδάτινες εκτάσεις κατά μήκος του ποταμού Έβρου αναπτύσσεται ελόβια βλάστηση με καλαμιώνες και επιπλέοντα είδη όπως το Νεροκάστανο (*Trapa natans*).

Σε περιοχές μεταβατικές από άποψη αλατότητας υπάρχουν εκτάσεις με βούρλα και αρμυρίκια (*Tamarix*). Τα αρμυρίκια είναι είδη ανθεκτικά στις πλημμύρες και την αλατότητα του εδάφους και η εξάπλωσή τους σε εκτάσεις του Δέλτα ευνοήθηκε από τις διανοίξεις των καναλιών. Στους θαμώνες με αρμυρίκια βόσκουν τα ζώα το καλοκαίρι, όταν τα χόρτα παραμένουν πιο πράσινα από ό,τι στις σκιαζόμενες περιοχές.

Κατά μήκος του ποταμού, στο άνω τμήμα του Δέλτα, όπου το έδαφος επηρεάζεται από το γλυκό νερό, αναπτύσσεται δενδρώδης βλάστηση και σχηματίζεται μία ζώνη παραποτάμιου δάσους με υγρόφιλα είδη όπως λεύκες, ιτιές, σκλήθρα, φτελιές κ.ά.

Το δάσος αυτό πρέπει να τύχει ειδικής προσοχής και προστασίας γιατί είναι το μοναδικό σ' όλη την περιοχή του Δέλτα. Τα παρόχθια δάση συγκρατούν τις όχθες των ποταμών εμποδίζοντας τη διάβρωσή τους από ρεύματα του νερού.

4.2 ΠΑΝΙΔΑ

Ο υγρότοπος του Δέλτα Έβρου φημίζεται για τα αναρίθμητα είδη πανίδας που φιλοξενεί. 40 είδη θηλαστικών ζουν στο Δέλτα. Πιο συνηθισμένα είδη είναι η αλεπού, ο ασβός, το κουνάβι, η νυφίτσα, ο λαγόγυρος, η αγριόγατα, το αγριογούρουνο, η βίδρα. Τα αμφίβια και τα ερπετά που απαντώνται στον υγρότοπο αριθμούν 28 είδη. Πιο συχνά παρατηρούνται οι νεροχελώνες, τα νερόφιδα, οι βάτραχοι και οι σαύρες. Στις υδάτινες εκτάσεις ζουν 46 είδη ψαριών. Στο γλυκό νερό ζουν ψάρια όπως το σαζάνι, η τούρνα και ο γουλιανός ενώ στο αλμυρό όπως το χέλι, η τσιπούρα, το κεφάλι, το λαβράκι και η γλώσσα.

Στον ποταμό Έβρο και το Δέλτα έχουν βρεθεί 46 είδη ψαριών, 7 είδη αμφιβίων, 21 είδη ερπετών και περισσότερα από 40 θηλαστικά. Αναμφίβολα όμως, η μεγάλη αξία του Δέλτα συνίσταται κυρίως από την πλούσια ορνιθοπανίδα του.

4.2.1 ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑ

Στο Δέλτα του Έβρου έχουν παρατηρηθεί 304 είδη πουλιών από τα 407 είδη της Ελλάδας. Η ποικιλότητα αυτή σε είδη αποτελεί σπάνιο φαινόμενο για τα ευρωπαϊκά δεδομένα και αποδεικνύει τη μεγάλη σπουδαιότητα του Δέλτα του Έβρου. Από ορνιθολογική άποψη το οικοσύστημα λειτουργεί ως:

1. Βιότοπος για φώλιασμα ή

διατροφή για πολλές οικογένειες πουλιών (ερωδιόι, κορμοράνοι, γλάροι, παρυδάτια, αρπακτικά κ.ά.)

2. Καταφύγιο για μεγάλους πληθυσμούς υδρόβιων πουλιών από τις βόρειες περιοχές της κέντρο-ανατολικής Ευρώπης κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

3. Ζωτικός χώρος συγκέντρωσης και ανάπαυσης μεγάλων αριθμών μεταναστευτικών πουλιών κατά τις μετακινήσεις τους από και προς τη Μέση Ανατολή και την Αφρική.

Παρ' ότι οι πληθυσμοί των πουλιών που φώλιαζαν κάποτε σε μεγάλους αριθμούς έχουν μειωθεί δραματικά, στο Δέλτα εξακολουθούν να φωλιάζουν είδη όπως: (Phalacrocorax carbo), Μικροτσικνιάς (Ixobrychus minutus), Πορφυροτσικνιάς, (Ardea purpurea), Βαλτόπαπια (Aythya nyroca), Νεροχελίδο (Gareola pratensis), Αγκαθοκαλημάνια (Hoplortyx spinosus), Καλαμόκιρκος (Circus aeruginosus).

Επίσης υπάρχουν σημαντικές αποικίες από γλαρόνια όπως: Γελογάρνο (Gelochelidon nilotica), Χειμωνογάρνο (Sterna sandvicensis), Ποταμογάρνο (Sterna hirundo), Νανογάρνο (Sterna albifrons). Δυστυχώς η μεγάλη αποικία Μαυροκέφαλων Γλάρων (Larus melanocephalus) δεν υπάρχει πλέον λόγω των επεμβάσεων στη Δράνα.

Εξάλλου το Δέλτα χρησιμεύει ως χώρος ανεύρεσης τροφής για πολλά είδη σπάνιων αρπακτικών που φωλιάζουν λίγο βορειότερα από τον υγρότοπο, στο δάσος της Διαδιάς και τους γύρω λόφους του Λουτρού, Αβάντα, Αισύμης, όπως: Πετρίτης (Falco peregrinus), Φιδαιτός (Circus gallicus), Χρυσαιτός (Aquila chrysaetos), Βασιλαιτός (Aquila heliaca), Θαλασσαετός (Haliaeetus albicilla), Κραυγαετός (Aquila pomarina), και Μαυρόγυπας (Aegypius monachus).

Το Δέλτα του Έβρου παραμένει ένας από τους σημαντικότερους Μεσογειακούς υγρότοπους σε ό,τι αφορά στο ξεχειμώνασμα μεγάλων πληθυσμών από πάπιες, χήνες και άλλα υδρόβια πουλιά. Οι πληθυσμοί κυμαίνονται από 30.000-150.000 άτομα, αν και τα τελευταία χρόνια δεν ξεπερνούν τα 50.000-60.000

πουλιά. Τα κυριότερα από τα είδη αυτά είναι: Σφυριχτάρι (*Anas penelope*), Ψαλίδα (*Anas acuta*), Σαρσέλλα (*Anas crecca*), Καπακλής (*Anas strepera*), Πρασινοκέφαλη (*Anas platyrhynchos*), Βουβόκυκνος (*Cygnus olor*), Φαλαρίδα (*Fulica atra*), Ασπρομέτωπη χήνα (*Anser albifrons*), Λαγγόνα (*Phalacrocorax pygmeus*), Αργυροτσικνιάς (*Egretta alba*).

Κατά τη διάρκεια της ανοιξιάτικης και φθινοπωρινής μετανάστευσης πολλά είδη πουλιών σταθμεύουν στο Δέλτα για ανάπαυση ή για ανεύρεση τροφής, όπως: Ροδοπελεκάνος (*Pelecanus onocrotalus*), Αργυροπελεκάνος (*P. crispus*) Φοινικόπτερα (*Phoenicopterus ruber*) τα οποία από το 1983 έχουν γίνει σχεδόν μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής, Πελαργός (*Ciconia ciconia*), Μαυροπελαργός (*Ciconia nigra*), Χουλιαρομούτα (*Platalea leucorodia*), Χαλκόκοτα (*Plegadis falcinellus*), ερωδιοί, γερανοί, πολλά παρυδάτια πουλιά, γλάροι, γλαρόνια και περιστέρια.

Λόγω της ευνοϊκής γεωγραφικής του θέσης, ανάμεσα στην Ευρώπη, Ασία και Αφρική, το Δέλτα αποτελεί χώρο εμφάνισης αρκετών πουλιών που συνήθως είτε δεν απαντώνται στον ευρωπαϊκό χώρο είτε είναι πολύ σπάνια στην υπόλοιπη Ευρώπη, όπως: Νανόχηνα (*Anser erythrorus*), Κοκκινόχηνα (*Branta ruficollis*), Λεπτομούτα (*Numenius tenuirostris*), κ.ά.

4.2.2 ΔΙΑΧΕΙΜΑΣΗ

Το χειμώνα ξεχειμωνιάζουν δεκάδες χιλιάδες υδρόβια πουλιά. Αυτή την εποχή παρατηρούνται χιλιάδες πάπιες με πιο κοινά είδη το [Κιρκίρι](#), την Πρασινοκέφαλη, το Σφυριχτάρι, χήνες όπως η Ασπρομέτωπη, και οι πιο σπάνιες [Κοκκινόχηνα](#) και [Σταχτόχηνα](#) αλλά και ένα κοπάδι από Νανόχηνες που αποτελεί σχεδόν ολόκληρο τον αναπαραγόμενο φυσικό Ευρωπαϊκό πληθυσμό του είδους. Επίσης, το Δέλτα είναι ο πιο σημαντικός βιότοπος στην Ελλάδα για τα τρία είδη των ευρωπαϊκών κύκνων (Βουβόκυκνος, Αγριόκυκνος, Νανόκυκνος). Αρπακτικά που παρατηρούνται είναι ο [Στικταετός](#), ο [Βασιλαετός](#), ο [Θαλασσαετός](#), η [Γερακίνα](#), ο [Καλαμόκιρκος](#), ο [Βαλτόκιρκος](#).

4.2.3 ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Την άνοιξη το Δέλτα του Έβρου φιλοξενεί μεγάλους πληθυσμούς πουλιών τα οποία μετακινούνται από την Αφρική προς την Βόρεια Ευρώπη. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους σταματούν στο Δέλτα για ανάπαυση και τροφή στους πλούσιους και ασφαλής βιότοπους του υγροτόπου, με τα περισσότερα να συνεχίζουν για τους τόπους αναπαραγωγής. Αυτή την εποχή παρατηρούνται χιλιάδες παρυδάτια, όπως τρύγγες, σκαλίδρες, γλαρόνια, τουρλίδες, χελιδόνια και πολλά στρουθιόμορφα. Άλλα είδη που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της εαρινής αποδημίας είναι ο [Λευκοπελαργός](#), ο Μαυροπελαργός, ο [Ροδοπελεκάνος](#) και ο [Αργυροπελεκάνος](#), η Βαλτόπαπια, ο [Κραυγαετός](#) και ο Ψευτομαχητής. Κατά την φθινοπωρινή μετανάστευση παρατηρούνται αρκετά είδη αρπακτικών και στρουθιόμορφων που μετακινούνται προς τις ζεστές χώρες μέσω του Δέλτα του Έβρου. Επίσης, είδη όπως ο Ροδοπελεκάνος και ο Πελαργός παρατηρούνται σε μεγάλους αριθμούς αυτήν την περίοδο.

4.2.4 ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

Μελισσοφάγοι

Λίγα είδη έχουν απομείνει στο Δέλτα του Έβρου, που εξακολουθούν να αναπαράγονται στον υγρότοπο εξαιτίας της συρρίκνωσης των βιοτόπων. Ήδη από τη δεκαετία '70, πολλά σημαντικά είδη πουλιών έχουν σταματήσει να αναπαράγονται και, έκτοτε, παρατηρούνται μόνο κατά τη διάρκεια της μετανάστευσης ή το καλοκαίρι. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα σημαντικά είδη τα οποία εξακολουθούν να αναπαράγονται στο Δέλτα, όπως ο Κορμοράνος, ο [Σταχτοτσικνιάς](#), ο [Πορφυροτσικνιάς](#), η [Καστανόπαπια](#), η [Βαρβάρρα](#), η Πρασινοκέφαλη, ο [Φιδαετός](#), ο [Θαλασσαετός](#), ο [Καλαμόκιρκος](#), ο [Στρειδοφάγος](#), ο [Καλαμοκανάς](#), η [Αβοκέτα](#), η Αγκαθοκαλημάνα, η Αλκυόνα, ο [Μελισσοφάγος](#), το [Νεροχελίδονο](#) και το Νανογλάρονο.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

5.1 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

5.1.1 ΑΡΔΑΣ - ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΝΕΩΝ

Στη γραμμή της ελληνοτουρκικής Μεθορίου, στις Καστανιές Έβρου, δίπλα στις όχθες του ποταμού Άρδα, πραγματοποιείται κάθε καλοκαίρι, από το 1995, η «Συνάντηση Νέων – Άρδας». Οι εκδηλώσεις, έχουν εξελιχθεί σε πολιτιστικό θεσμό με πανελλήνια, διαβαλκανική και διεθνή απήχηση και περιλαμβάνουν δραστηριότητες ενός ευρέως πολιτιστικού φάσματος. «Νέοι» όλων των ηλικιών, συναντώνται και κατασκηνώνουν για έξι μέρες στο «ποτάμι του πολιτισμού», όπου με οδηγό τη μουσική και διάφορες παράλληλες δράσεις, στέλνουν το μήνυμα της ειρηνικής συνύπαρξης των λαών.

Οι νεανικές εκδηλώσεις "Άρδας - Συνάντηση Νέων" ξεκίνησαν το 1995 ως πολιτιστικές εκδηλώσεις της τότε Κοινότητας Καστανεών Έβρου με τη υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς και του Ο.Π.Α.Π. . Έτσι έγινε πράξη το όνειρο κάποιων νέων, με ανησυχίες και προβληματισμούς, για την αναβάθμιση του πολιτιστικού - και όχι μόνο - επιπέδου της περιοχής. Ξεπερνώντας τις αρχικές προσδοκίες όλων οι εκδηλώσεις έτειναν να καθιερωθούν στη συνείδηση των νέων από την πρώτη κιόλας χρονιά. Όλοι οι πολιτιστικοί σύλλογοι των Καστανεών, σε συνεργασία με άλλους πολιτιστικούς συλλόγους και φορείς, διοργάνωσαν τις εκδηλώσεις για έξι συνεχόμενα καλοκαίρια στις όχθες του ποταμού Άρδα, όπου δημιουργήθηκε κατασκηνωτικός χώρος, πολύ κοντά στο σημείο της εδαφικής προσέγγισης τριών χωρών, Ελλάδα, Τουρκία, Βουλγαρία. Τα δύο πρώτα χρόνια οι εκδηλώσεις είχαν τριήμερη διάρκεια και η είσοδος για το κοινό ήταν ελεύθερη, ενώ από το 1997 και πέρα θεσμοθετήθηκε ουσιαστικά η πενθήμερη διοργάνωσή τους με την προσθήκη εισιτηρίου που κρίθηκε απαραίτητο λόγω του διαρκώς αυξανόμενου κόστους των εκδηλώσεων που ήταν απόρροια της ολοένα και μεγαλύτερης εμβέλειάς τους.

5.1.1.α ΙΣΤΟΡΙΑ- ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Το χωριό Καστανιές αριθμεί 1059 κατοίκους (απογραφή 2011). Βρίσκεται πάνω στα Ελληνοτουρκικά σύνορα, απέναντι από το τουρκικό χωριό, σήμερα Κάραγατς (παλαιά Ορεστιάδα), που βρίσκεται σε απόσταση 7 χιλιομέτρων από την ιστορική Ανδριανούπολη. Οι Καστανιές παρουσιάζουν μια σημαντική ιδιαιτερότητα. Είναι το μοναδικό σημείο, όπου η χώρα μας συνορεύει διά ξηράς με τη γειτονική Τουρκία, σε μήκος περίπου 12,5 χλμ. όπως αυτό καθορίστηκε από τη συνθήκη της Λωζάνης το 1923. Στις Καστανιές και στα σύνορα Ελλάδας - Τουρκίας λειτουργεί από το 1923 Τελωνείο. Από το χωριό διέρχεται σιδηροδρομική γραμμή, η οποία συνεχίζοντας συνδέεται με τη Βουλγαρία στο χωριό Ορμένιο Έβρου. Οι Καστανιές μαζί με τα γύρω χωριά ανήκουν στον δήμο Νέας Ορεστιάδας.

Ο ποταμός Άρδας -παραπόταμος του Έβρου- πηγάζει από την Βουλγαρική πλευρά των ορέων της Κούλας και διαρρέει το νομό σε όλο το πλάτος του πριν καταλήξει στον Έβρο. Το μήκος της διαδρομής του ποταμού είναι 253 χλμ. Στο βουλγαρικό έδαφος διασχίζει 216χλμ. και 37 χλμ. στο ελληνικό.

5.1.1.6 ΠΩΣ ΘΑ ΦΤΑΣΕΤΕ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ

Με αυτοκίνητο: Στο χώρο του φεστιβάλ μπορείτε να φτάσετε μέσω της Εγνατίας οδού (Ε85). Ακολουθείτε τον κόμβο Καστανιών ο οποίος βρίσκεται 17 χιλιόμετρα βόρεια της Ορεστιάδας. Οι Καστανιές απέχουν ένα χιλιόμετρο από τον κόμβο της εθνικής οδού. Από την κεντρική πλατεία του χωριού στρίβοντας αριστερά και σε απόσταση 500 μέτρων συναντάτε τον ποταμό Άρδα και το χώρο των εκδηλώσεων. Χιλιομετρικές αποστάσεις • Χώρος εκδηλώσεων – Καστανιές: 500 μ. • Καστανιές – Ορεστιάδα: 17 χλμ • Καστανιές – Αλεξανδρούπολη: 135 χλμ. • Καστανιές – Θεσσαλονίκη: 430 χλμ • Καστανιές – Τουρκία (Τελωνείο): 500 μ. • Καστανιές – Βουλγαρία (Τελωνείο): 28 χλμ.

Με λεωφορείο: Υπεραστικά δρομολόγια του Κ.Τ.Ε.Λ. Έβρου εκτελούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα από Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη, Σουφλί, Διδυμότειχο, Ορεστιάδα. Όλα τα λεωφορεία έχουν τελικό προορισμό την πόλη της Ορεστιάδας όπου εκεί υπάρχει ανταπόκριση δρομολογίων μέχρι τις Καστανιές. Η τελευταία στάση εντός του χωριού απέχει 300 μέτρα από την κεντρική πύλη. Κατά τη διάρκεια του πενθημέρου πραγματοποιούνται εντατικά δρομολόγια από τις πρώτες πρωινές ώρες μέχρι αργά το βράδυ.

Με αεροπλάνο: Το πλησιέστερο αεροδρόμιο βρίσκεται στην Αλεξανδρούπολη και ονομάζεται “Δημόκριτος”. Η Olympic Airways και η Aegean Airlines πραγματοποιούν πτήσεις καθημερινώς. Ο επισκέπτης μετά το αεροπορικό ταξίδι μπορεί να επιβιβαστεί σε λεωφορείο του Κ.Τ.Ε.Λ. με προορισμό την Ορεστιάδα.

5.1.2 ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΔΕΛΤΑ ΕΒΡΟΥ

Εκθεσιακός χώρος Κέντρου Πληροφόρησης Δέλτα Έβρου

Το Κέντρο Πληροφόρησης Δέλτα του Έβρου βρίσκεται στην Τραϊανούπολη και ξεκίνησε τη λειτουργία του το Σεπτέμβριο του 1997, με σκοπό την προώθηση της προστασίας της φύσης στην περιοχή, την οικοτουριστική της ανάδειξη, καθώς και την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση αρχών και κοινού για τις οικολογικές αξίες του Δέλτα του Έβρου.

Το Κέντρο Πληροφόρησης λειτουργεί σε καθημερινή βάση (καθώς και τα Σαββατοκύριακα) και μπορεί το κοινό να απευθύνεται σ' αυτό για θέματα ενημέρωσης για το Δέλτα του Έβρου, οργάνωσης και προγραμματισμού εκπαιδευτικών επισκέψεων και ξεναγήσεων στο Δέλτα του Έβρου αλλά και για να

προμηθευτεί έντυπο υλικό για τον υγρότοπο. Η επίσκεψη στον υγρότοπο περιλαμβάνει διαδρομή με λεωφορείο και βαρκάδα.

Αναλυτικότερα, οι επισκέπτες μπορούν με την περιήγηση στον εκθεσιακό χώρο και την προβολή ταινίας να ενημερωθούν για τις λειτουργίες και αξίες των υγροτόπων και ειδικότερα του Δέλτα του Έβρου. Στη συνέχεια, οι επισκέπτες μπορούν να επιβιβαστούν στα λεωφορεία του Φορέα Διαχείρισης και να περιηγηθούν στον υγρότοπο. Η περιήγηση περιλαμβάνει παρατήρηση πουλιών με κιάλια και τηλεσκόπια, καθώς και βαρκάδα. Τηλέφωνο επικοινωνίας 25510 61000.

5.1.3. ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΔΕΛΤΑ ΕΒΡΟΥ

Μοναχική αγελάδα σε μικρή νησίδα στο Δέλτα του Έβρου

Ο Φορέας Διαχείρισης έχει συσταθεί με βάση το Ν. 2742/99 αρ. 15^[5] και το αρ. 13 του Ν. 3044/2002^[6] και λειτουργεί από το 2003 με έδρα το Κέντρο Πληροφόρησης Δέλτα Έβρου στην περιοχή της Τραϊανούπολης. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και έχει σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Έβρου και για αυτό το λόγο συντονίζει όλες τις δράσεις και τους φορείς που εμπλέκονται στον υγρότοπο. Στις δραστηριότητές του συμπεριλαμβάνεται:

- Η εξυπηρέτηση των επισκεπτών
- Η επιστημονική παρακολούθηση
- Η επόπτευση της περιοχής
- Η υλοποίηση Περιβαλλοντικών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
- Η υλοποίηση εκδηλώσεων
- Η υλοποίηση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των πολιτών σε θέματα προστασίας του υγροτόπου
- Ο συντονισμός των υπηρεσιών, των αρχών και των φορέων για την προστασία του υγροτόπου
- Η ανάδειξη του υγροτόπου

Πηγές: [Ιστοσελίδα Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δέλτα Έβρου](#)

<http://www.ramsar.org/>

5.2 ΑΜΜΟΛΗΨΙΕΣ

Η άμμος του Άρδα είναι ένας σημαντικό πλουτοπαραγωγικός φυσικός πόρος της περιοχής με σημαντική συμβολή και επίδραση στα κατασκευαστικά – οικοδομικά έργα στον Έβρο. Ο σεβασμός του οικοσυστήματος του Άρδα και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας είναι μια προτεραιότητα μείζονος σημασίας τόσο για το Δήμο Ορεστιάδας όσο και για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας –Θράκης.

Πηγή : <https://www.radioevros.gr/%CE%B5%CE%BD%CE%B1-%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF-%CF%83%CF%87%CE%B5%CE%B4%CE%B9%CE%BF-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B4%CE%B5/>

5.3 ΚΥΝΗΓΙ

5.3.1 3^η ΓΙΟΡΤΗ ΚΥΝΗΓΙΟΥ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΕΒΡΟΥ ΣΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΑΡΔΑ

Στις όχθες του ποταμού Άρδα, Άρπησσο τον λέγανε οι αρχαίοι, δίπλα στην άμμο και στη σκιά από πανύψηλες λεύκες κύλησε φέτος το διήμερο της 3^{ης} γιορτής κυνηγιού που διοργάνωσε η Νομαρχία Έβρου στο χωριό Καστανιές.

Στις 17 και 18 Αυγούστου ο Έβρος, η μεγάλη γη, αγκάλιασε ζεστά και πάλι τους κυνηγούς από όλη την Ελλάδα που συνδύασαν τη γιορτή με την έναρξη του κυνηγιού και την περιήγηση σε τόπους ιδιαίτερης ομορφιάς. Κάθε επίσκεψη στον Έβρο, με τα δύο εθνικά πάρκα είναι ένα προσκύνημα στη φύση που ακόμα αντιστέκεται. Χιλιάδες οι επισκέπτες, φυσικά όχι μόνο κυνηγοί, που ξεναγήθηκαν στα κυνηγετικά περίπτερα, μίλησαν με εκθέτες, καμάρωσαν τους κυνηγετικούς σκύλους, εντυπωσιάστηκαν από τα περήφανα άτια του ιππικού ομίλου και πολλά παιδιά έκαναν εδώ ιππασία για πρώτη φορά. Οι επισκέπτες αγόρασαν κυνηγετικά και αναμνηστικά είδη, έφαγαν καλά, χόρεψαν και διασκέδασαν με την ψυχή τους μέχρι αργά το βράδυ. Η επιτυχία και αυτής της γιορτής ήταν απόλυτη. Η εκδήλωση θεωρείται απόλυτα επιτυχής και έγινε πλέον θεσμός.

Πηγή : <http://www.kinigotopos.gr/2010/09/3.html>

Ο τρόπος με τον οποίο ασκείται το κυνήγι, ο ανεξέλεγκτος αριθμός των κυνηγών, η διανυκτέρευση σε αυθαίρετα κτίσματα, καλύβες κ.λ.π., η ευκολία πρόσβασης και στους πλέον απομονωμένους πυρήνες, η ανεπαρκής φύλαξη του Δέλτα, η επιβάρυνση του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα των ρηχών νερών των λιμνοθαλασσών με σκάγια μολύβδου, αποτελούν σοβαρότατες αιτίες για τη συνεχιζόμενη μείωση των πληθυσμών πολλών πουλιών που ξεχειμωνιάζουν στον υγρότοπο.

5.3.2 ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Για να διατηρηθεί η διεθνής ορνιθολογική αλλά και η οικολογική του αξία, το Δέλτα του Έβρου προστατεύεται από τη Σύμβαση Ramsar.

Επίσης έχει ενταχθεί στο δίκτυο των σημαντικών από ορνιθολογική άποψη περιοχών της ΕΟΚ.

Το Δέλτα του Έβρου είναι ένας από τους λίγους υδροβιότοπους στη χώρα μας που υπάρχουν ακόμα, ελεύθερες ζώνες για κυνήγι. Αποτελεί έναν σημαντικό κυνηγότοπο καθώς φιλοξενεί πληθώρα υδροβίων και μη πτηνών σε πολύ μεγάλους πληθυσμούς, πολλά από τα οποία είναι θηρεύσιμα. Η περιήγηση στα κανάλια του γκιαούραντα, η διαμονή σε καλύβα και το κυνήγι του πρασινοκέφαλου της χήνας της φάσας και γενικά σχεδόν όλων των ειδών αγριόπαπιας είναι μια ξεχωριστή εμπειρία που κάθε κυνηγός αξίζει να ζήσει.

5.3.3 ΘΗΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΑ (ΥΔΡΟΒΙΑ ΚΑΙ ΜΗ)

ΠΡΑΣΙΝΟΚΕΦΑΛΟΣ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 31/1. Εξαιρετικό θήραμα. Μία εύστοχη βολή σε πρασινοκέφαλο είναι ένα

μοναδικό συναίσθημα. Με σφιχτό καιρό μας κάνουν τη χάρη και περνάνε από τα καρτέρια μας.

ΧΗΝΑ, κυνηγείται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 31/1. Εξαιρετικό θήραμα. Με τα πρώτα χιόνια μπαينوβγαίνουν στο απαγορευμένο κοπαδιαστά (σε σχήμα Λάμδα). Όταν πετάνε χαμηλά μας προσφέρουν ιδιαίτερα κυνήγια.

ΣΑΡΣΕΛΙ, κυνηγείται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 10/2. Μόνιμος κάτοικος του Δέλτα, τα συναντάμε και κοπαδιαστά και σε μικρότερες ομάδες αλλά και μόνα τους όλες τις ώρες τις ημέρας.

ΧΟΥΛΙΑΡΩΠΑΙΑ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 10/2. Ο αριθμός τους δεν είναι μεγάλος, τις συναντάμε κυρίως σε βραδινά καρτέρια.

ΚΙΚΙΡΙ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 31/1. Ο αριθμός τους δεν είναι μεγάλος, τις συναντάμε κυρίως σε βραδινά καρτέρια.

ΣΦΥΡΙΧΤΑΡΙ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 10/2. Ο αριθμός τους δεν είναι μεγάλος, τις συναντάμε κυρίως σε βραδινά καρτέρια.

ΦΑΣΙΑΝΟΣ, κυνηγιέται Τετάρτες και Σαβ/κα από 15/9 έως 30/12. Εξαιρετικό θήραμα. Υπάρχουν πληθυσμοί που έχουν φωλιάσει στις εκτάσεις του Δέλτα και κάποιες φορές μας επιφυλάσσουν ευχάριστες εκπλήξεις.

ΦΑΣΑ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 20/2. Εξαιρετικό θήραμα. Μόλις οι γύρω πλαγιές καλυφθούν από χιόνι τα σιδερένια πουλιά κοπαδιαστά βρίσκουν τροφή και καταφύγιο στις ξέρες του Δέλτα με αποτέλεσμα να μας προσφέρουν ολόημερα κυνήγια.

ΚΑΛΗΜΑΝΑ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 31/1. Στο Δέλτα υπάρχουν και ντόπιοι πληθυσμοί αλλά και πληθυσμοί που ξεχειμωνιάζουν κοντά στους βάλτους. Τις συναντάμε συχνά.

ΑΓΡΙΟΠΕΡΙΣΤΕΡΟ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 20/2. Εξαιρετικό θήραμα. Μόλις οι γύρω πλαγιές καλυφθούν από χιόνι τα αγριοπερίστερα κοπαδιαστά βρίσκουν τροφή και καταφύγιο στις ξέρες του Δέλτα με αποτέλεσμα να μας προσφέρουν ολόημερα κυνήγια.

ΜΠΕΚΑΤΣΑ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 28/2. Στο Δέλτα δεν τις κυνηγάς με σκύλο αλλά συχνά σηκώνονται με το περπάτημα μπερδεμένες με μπεκατσίνια και ψαρώνια.

ΤΣΙΧΛΑ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 28/2. Οι πληθυσμοί της στο Δέλτα είναι πολύ μεγάλοι και τα πουλιά παίζουν όλη την ημέρα.

ΚΟΤΣΙΦΑΣ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 28/2. Οι πληθυσμοί της στο Δέλτα είναι πολύ μεγάλοι και τα πουλιά παίζουν όλη την ημέρα.

ΓΕΡΑΚΟΤΣΙΧΛΑ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 28/2. Οι πληθυσμοί της στο Δέλτα είναι πολύ μεγάλοι και τα πουλιά παίζουν όλη την ημέρα.

ΜΠΕΚΑΤΣΙΝΙ, κυνηγιέται όλες τις ημέρες της εβδομάδας από 15/9 έως 28/2. Οι πληθυσμοί μπεκατσινιών στο Δέλτα είναι τεράστιοι. Σε κάθε βήμα σου στο βάλτο υπάρχει πιθανότητα να σηκώσεις μπεκατσίνι.

Πηγή : <http://evros-kinigi.blogspot.gr/>

5.4 ΓΕΩΡΓΙΑ

Μεγάλες εκτάσεις του υγροτόπου του Δέλτα άλλαξαν φυσιογνωμία και λειτουργικότητα εξαιτίας των αποξηράνσεων για την απόκτηση νέας καλλιεργήσιμης γης. Τα αποστραγγιστικά και αρδευτικά έργα τα οποία περιλαμβάνουν αλλαγή της κοίτης του ποταμού Έβρου, διανοίξεις τάφρων, ύψωση αναχωμάτων κ.τ.λ. είχαν συνέπεια την αφαίρεση απ' τον υγρότοπο εκτεταμένων φυσικών βιοτόπων με σπάνια χλωρίδα και πανίδα και την υποβάθμιση πολλών άλλων εκτάσεων από την εισροή γεωργικών ρύπων, αλλά κυρίως την ανατροπή του υδρολογικού καθεστώτος εφόσον περιορίστηκε η εισροή γλυκών νερών σε μεγάλες εκτάσεις του Δέλτα. Έτσι ενώ πολλές από τις υπάρχουσες καλλιέργειες δεν είναι δυνατό να αποδώσουν το μέγιστο της παραγωγικότητάς τους, το κόστος από την καταστροφή του υγροτόπου στο Δέλτα παραμένει ανυπολόγιστο.

5.5 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Η συνεχής επέκταση των καλλιεργειών μείωσε σε μεγάλο βαθμό την επιφάνεια ελεύθερης βόσκησης με αποτέλεσμα να υπάρχει σήμερα μεγάλη συσσώρευση κτηνοτροφικού κεφαλαίου στον υγρότοπο. Ο αριθμός των ζώων (βοοειδή και αιγοπρόβατα) που βόσκουν ελεύθερα και ανεξέλεγκτα σ' όλη την έκταση του Δέλτα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ξεπερνά κατά πολύ την βοσκοϊκανότητα της περιοχής. Η υπερβόσκηση αποψιλώνει κάθε είδους βλάστηση με αποτέλεσμα να εξαφανίζονται πυκνόφυτες περιοχές οι οποίες ήταν καταφύγιο και τόπος ανάπαυσης των πουλιών στο Δέλτα. Η παρουσία ζώων σε τόσο μεγάλους αριθμούς εμποδίζει το φώλιασμα και τη διαδικασία της αναπαραγωγής των πουλιών ενώ δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις καταπάτησης φωλιών, αυγών και νεοσσών από τα μεγάλα ζώα.

Ωστόσο, σ' ένα παραγωγικό χώρο όπως το Δέλτα του Έβρου, η βόσκηση με ελεγχόμενο τρόπο θα μπορούσε να συμβάλλει στην κατάλληλη διαχείριση του οικοσυστήματος και στην ισορροπία του βιοτόπου.

5.6 ΑΛΙΕΙΑ

Η αλιεία είναι μια συμβατή με το οικοσύστημα του Έβρου δραστηριότητα, αρκεί να ασκείται ορθολογικά με την προϋπόθεση της σωστής διαχείρισης των άλλων χρήσεων του οικοσυστήματος. Κατά τα τελευταία χρόνια, παρατηρήθηκε μείωση σε ποσότητα αλλά και ποικιλία ψαριών σε ανησυχητικό βαθμό. Η ρύπανση, η αλλοίωση του υδρολογικού καθεστώτος, αλλά και η υπεραλίευση είναι οι κύριες αιτίες της υποβάθμισης αυτής.

6. ΡΥΠΑΝΣΗ

6.1 Η ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ

Ο Έβρος, σύμφωνα με στοιχεία που έχει συλλέξει η Ελληνική Εταιρεία Υδατικών Πόρων, φαίνεται να έχει τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις αζώτου, φωσφόρου κ.ά. από όλα τα ποτάμια της Βόρειας Ελλάδας. Η μεγαλύτερη επιβάρυνση γίνεται από εισαγόμενη ρύπανση, παρά το ότι έχει τα ίδια κλιματολογικά στοιχεία με τα υπόλοιπα ποτάμια. Είναι ένα τριεθνές ποτάμι, το οποίο περνώντας από Βουλγαρία, Τουρκία και Ελλάδα δέχεται αστικά λύματα, βιομηχανικά απόβλητα και απορροές από καλλιέργειες. Στο ανατολικό Δέλτα του Έβρου έχουμε σύστημα ποτάμιας ρύπανσης που εξαρτάται κυρίως από την εποχική

διακύμανση της παροχής του ποταμού, τη μεταφορά ρύπων αλλά και τις τοπικές δραστηριότητες (κτηνοτροφία), ενώ στο δυτικό Δέλτα επηρεάζεται η ποιότητα των επιφανειακών νερών από τοπικές πηγές (κτηνοτροφία, γεωργία).

Πηγή : <http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=119468>

6.2 ΤΟΥΡΚΙΚΟ «ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ» ΣΤΟΝ ΕΒΡΟ - ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ 1.350 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΚΑΤΑΛΗΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ακόμη και μέχρι το Θρακικό Πέλαγος φτάνουν τα τοξικά δηλητήρια τα οποία καταλήγουν στον Έβρο μέσω του τουρκικού παραπόταμου Εργίνη.

Ο σημαντικότερος ποταμός της Θράκης δέχεται εδώ και χρόνια ισχυρό φορτίο επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων από την Τουρκία. Το αποτέλεσμα είναι η ποιότητα των υδάτων του να έχει επιδεινωθεί δραματικά, ενώ παράλληλα οι πληθυσμοί των ψαριών του Έβρου έχουν παρουσιάσει μεγάλη μείωση, ειδικά την τελευταία δεκαετία.

Εδώ και χρόνια μάλιστα καταγράφονται διαμαρτυρίες από οικολογικές οργανώσεις αλλά και αγρότες στην Τουρκία για την απευθείας απόρριψη επικίνδυνων αποβλήτων στο νερό του Εργίνη, ο οποίος έχει χαρακτηριστεί ως ο πιο μολυσμένος ποταμός της Τουρκίας και θεωρείται υπεύθυνος για τη ρύπανση του Έβρου.

Άξιο αναφοράς το γεγονός πως στην υδρολογική λεκάνη του Εργίνη λειτουργούν 1.350 βιομηχανίες και εγκαταστάσεις που παράγουν επικίνδυνα απόβλητα.

Όπως σημειώνει ο πρώην πρόεδρος του Φορέα Διαχείρισης Δάσους Δαδιάς κ. Γιώργος Δεμερίδης, «μεταξύ των εγκαταστάσεων που ρίχνουν απόβλητα στον Εργίνη είναι και δεκάδες βυρσοδεψεία, τα οποία παράγουν μόλυβδο και άλλα ισχυρά δηλητήρια. Ξέρουμε εδώ και χρόνια ότι τα απόβλητα αυτά καταλήγουν στον Έβρο και τα τελευταία είκοσι χρόνια βλέπουμε τη διαφορά με τα μάτια μας».

Μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει συστηματικές μετρήσεις για την οικολογική κατάσταση του Έβρου, παρά την τεράστια ρύπανση που μεταφέρεται σε αυτόν. Το 2010 επιστήμονες του ΕΛΚΕΘΕ προχώρησαν σε μετρήσεις για τα βαρέα μέταλλα στο σημείο της Ορεστιάδας και τα αποτελέσματα ήταν σεκταριστικά. Με ασφαλές όριο τα 10 μικρογραμμάρια ανά λίτρο, ο τοξικός μόλυβδος είχε εντοπιστεί στα 112μg/λ ενώ ο ψευδάργυρος είχε βρεθεί σε τιμές 1.172 μg/λ.

«Τα βαρέα μέταλλα προσκολλώνται στα ιζήματα, δηλαδή στη λεπτόκοκκη άμμο που μεταφέρεται με τη ροή των ποταμών. Επειδή ο Έβρος είναι ανεμπόδιστος ποταμός, δηλαδή η ροή του δεν διακόπτεται από φράγματα, στις εκβολές του υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση ιζημάτων. Σε μετρήσεις που είχαμε κάνει το 2002 είχαν εντοπιστεί βαρέα μέταλλα στο Δέλτα του Έβρου, αλλά ακόμα και στο Θρακικό Πέλαγος» αναφέρει ο κ. Γιώργος Συλαίος, διευθυντής του Εργαστηρίου Οικολογικής Μηχανικής και Τεχνολογίας του ΔΠΘ. «Εφόσον κατά μήκος του Έβρου δεν υπάρχουν βιομηχανικές ή άλλες ρυπογόνες δραστηριότητες είναι σαφές ότι τα αίτια της ρύπανσης πρέπει να αναζητηθούν από τον Εργίνη» προσθέτει ο καθηγητής.

Για τους ανθρώπους που ζουν δίπλα στον Έβρο, η επιδείνωση της ποιότητας των υδάτων είναι ορατή με γυμνό μάτι. «Η κατάσταση άρχισε να αλλάξει αισθητά εδώ και περίπου 20 χρόνια. Παλαιότερα οι ψαράδες έβγαζαν τόνους αλιευμάτων. Πλέον, οι πληθυσμοί των ψαριών έχουν μειωθεί σε μεγάλο βαθμό, ενώ κάποια είδη, όπως ο οξύρρυγχος ή μουρούνα όπως την έλεγαν οι ντόπιοι, έχουν εξαφανιστεί τελείως», λέει ο κ. Γ. Δεμερίδης για να προσθέσει πως «ο Έβρος δεν είναι καθαρός σε εμάς δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτό οφείλεται στον Εργίνη. Ο ποταμός της ανατολικής Θράκης έχει θολό, κατάμαυρο νερό, το οποίο χύνεται απευθείας στο δικό μας ποτάμι».

Πρόσφατα ο πρωθυπουργός της Τουρκίας δήλωσε ότι από το 2014 οι βιομηχανίες θα σταματήσουν να ρίχνουν τα λύματά τους στον ποταμό.

Πηγή : <http://www.b2green.gr/el/post/9238/>

6.3 ΜΥΟΚΑΣΤΟΡΕΣ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΧΛΩΡΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑ ΣΤΟ ΔΕΛΤΑ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΒΡΟΥ

Είναι ξένο είδος που ζει στη νότιο Αμερική – Στην Ευρώπη και Ασία μεταφέρθηκε για εκμετάλλευση της γούνας του – Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογεί τον μυοκάστορα ως έναν από τους πλέον επικίνδυνους εισβολείς – 12 δισ. ευρώ οι ζημιές που προκαλεί ετησίως.

“Ενός κακού δοθέντος, μύρια έπονται” Δεν μας φτάνουν οι ζωνόσοι που αφάνισαν τα κοπάδια του Έβρου και οι πλημμύρες, έχουμε τώρα και την απειλή του μυοκάστορα.

Διαβάστε τι γράφει ο ηλεκτρονικός μηχανικός Κώστας Παναγιωτίδης:

Κατά την επίσκεψή μου στο Δέλτα του ποταμού Έβρου, στις 5-4-2015 και ενώ είχα σταματήσει το αυτοκίνητό μου επί του χωματόδρομου που οδηγεί στην παραλία της Άνθειας για να φωτογραφίσω τις χαλκόκοτες, εμφανίστηκε ξαφνικά από τον παράλληλο με το δρόμο κανάλι ένας μυοκάστορας (επιστημονικό όνομα *Myocastor coyrus*), είδος που συναντούσα για πρώτη φορά.

Μετά από τετράλεπτη περίπου έρευνα και διατροφή του στις θαμνώδεις κυρίως παρυφές του δρόμου εξαφανίστηκε στο κανάλι κολυμπώντας. Κατόπιν τούτου θεώρησα σκόπιμο να ενημερωθώ για το νέο είδος που συνάντησα και με λύπη μου διαπίστωνα ότι, ο μυοκάστορας:

α. Ταξινομείται ως τρωκτικό θηλαστικό της οικογένειας των μυοκαστοριδών και μοιάζει σαν τεράστιος αρουραίος. Τα ενήλικα άτομα έχουν μήκος, σώματος 40-60 εκατοστά, ουράς 30-45 εκατοστά και ζυγίζουν συνήθως 6-9 κιλά. Ζουν περί τα τρία έως πέντε έτη και διακρίνονται για την μεγάλη τους αναπαραγωγική ικανότητα, καθόσον μπορούν να ζευγαρώσουν από την ηλικία των 4 μηνών ενώ το θηλυκό μπορεί να γεννήσει μέχρι 3 φορές το χρόνο και μέχρι 13 μικρά την κάθε φορά.

β. Ζει στις όχθες ποταμών και λιμνών, σε κανάλια, σε υγροτόπους και σε έλη γλυκού, υφάλμυρου αλλά και αλμυρού νερού σπανιότερα. Είναι πολύ καλός κολυμβητής, αλλά κινείται με άνεση και στην ξηρά. Αναζητεί την τροφή του κυρίως το βράδυ, ενώ την ημέρα αναπαύεται σε λαγούμια. Κάθε μυοκάστορας χρειάζεται ημερησίως τροφή ίση με το 25% του βάρους του. Τρέφεται με τη βλάστηση, όχι μόνο την υπέργεια αλλά και με ρίζες των φυτών και με τον τρόπο αυτό δημιουργεί απογυμνωμένα μπαλώματα στο έδαφος χωρίς ίχνος βιομάζας, τα οποία διασπούν το ενδιαίτημα άλλων ζώων. Βαθμιαία καταστρέφει ολοσχερώς τα ενδιαιτήματα άλλων ζώων, την υδρόβια βλάστηση, τη χλωρίδα του έλους, διαβρώνει και τελικά καταστρέφει αρδευτικά συστήματα, αποστραγγιστικά έργα, αναχώματα ποταμών και λιμνών.

Τρέφεται επίσης σε αγροτικές καλλιέργειες, όπως καλαμποκιού, ρυζιού, λαχανικών, σιταριού, κριθαριού, που τις καταστρέφει, αλλά και με αυγά πουλιών που βρίσκει στις φωλιές τους στο έδαφος, σε καλαμιές ή επιπλεύουσες στο νερό, καταστρέφοντας την αναπαραγωγή τους, με αποτέλεσμα τα πουλιά να εγκαταλείπουν τις μόνιμες περιοχές τους φωλεοποίησης. Τελικά, καταστρέφει τη χλωρίδα της περιοχής, εκτοπίζει τη ντόπια πανίδα, διαταράσσουντας την ισορροπία των οικοσυστημάτων και υποβαθμίζει δραματικά την οικονομική και περιβαλλοντική αξία των περιοχών στις οποίες εμφανίζεται.

γ. Είναι ξένο είδος που ζει στη Νότιο Αμερική και μεταφέρθηκε στη Βόρειο Αμερική, την Ευρώπη και την Ασία, στα τέλη του 19ου και τον 20ο αιώνα για την εκμετάλλευση της γούνας του. Όμως ορισμένα άτομα που απέδρασαν ή απελευθερώθηκαν από τα εκτροφεία, όταν δεν υπήρχε ζήτηση της γούνας τους και έκλεισαν οι επιχειρήσεις, κατόρθωσαν να εγκατασταθούν με επιτυχία στο φυσικό περιβάλλον των νέων περιοχών (εκτός από την Σκανδιναβία λόγω ψύχους), καθόσον ως ξένο είδος δεν αντιμετώπισε εχθρούς. Έτσι, σε συνδυασμό με τη

μεγάλη του προσαρμοστικότητα και την αναπαραγωγική του ικανότητα, πολλαπλασιάστηκε πολύ γρήγορα και έκτοτε μετετράπη σε πληγή αυτών των περιοχών, λόγω των καταστροφών που προκάλεσε και συνεχίζει να προκαλεί. Οι μυοκάστορες έχουν ήδη εγκατασταθεί στο Δέλτα, κάνουν αισθητή την παρουσία τους και απαιτούνται άμεσες ενέργειες για την εξάλειψή τους. Κατά ευτυχή σύμπτωση έχουμε σήμερα την έγκαιρη προειδοποίηση για την εισβολή ενός ξένου είδους, του μυοκάστορα της Νοτίου Αμερικής, στον σημαντικότερο ίσως υγρότοπο της Ελλάδας, ευρωπαϊκού και διεθνούς ενδιαφέροντος, στο Δέλτα του ποταμού Έβρου.

Εναπόκειται στις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς να αντιδράσουν άμεσα και να εφαρμόσουν μέτρα εξάλειψης του ξένου εισβολέα στο Δέλτα του Έβρου, με σκοπό την προστασία των αγροτικών καλλιεργειών, της χλωρίδας και της ντόπιας πανίδας, κυρίως ορνιθοπανίδας.

Η διεθνής εμπειρία στην αντιμετώπιση του μυοκάστορα είναι πολύ χρήσιμη και μπορεί να αξιοποιηθεί.

Εμείς, θα συνεισφέρουμε σε οτιδήποτε επιπρόσθετα απαιτηθεί και θα παρακολουθούμε φυσικά την υλοποίηση της προσπάθειας με αμείωτο ενδιαφέρον, καθόσον αφορά το περιβάλλον μας, δηλαδή όλους μας.

Πηγή :

<http://elthraki.gr/2015/04/%CE%BC%CF%85%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B5%CF%83-%CE%B1%CF%80%CE%B5%CE%B9%CE%BB%CE%BF%CF%85%CE%BD-%CF%87%CE%BB%CF%89%CF%81%CE%B9%CE%B4%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CE%B1%CE%BD/>

6.4 Ανεπεξέργαστα λύματα στον Έβρο

Ανεπεξέργαστα λύματα και απόβλητα διάφορων δραστηριοτήτων που εδρεύουν σε βιομηχανικές ζώνες στην διασυνοριακή πλευρά της Τουρκίας δέχεται ο ποταμός Έβρος, σύμφωνα με δειγματοληψίες που εξασφάλισε σε ένα αποκαλυπτικό ρεπορτάζ η Real Planet και ο συντάκτης Γιάννης Μύττης από το Ινστιτούτο Υδάτων του ΕΛΚΕΤΕ τον Ιούλιο του 2010. Οι μετρήσεις ξεκινούν από το Ορμένιο και δείχνουν επιβαρύνσεις με ψευδάργυρο σε χαμηλές τιμές. «Στο κομμάτι της Ορεστιάδας έχουμε επιβαρύνσεις με τοξικό μόλυβδο που φθάνει στα 112 µg/l (με όριο για το πόσιμο νερό τα 10 µg/l) και την ύπαρξη ψευδάργυρου στα 1.172 µg/l και χαλκού. Το μικροβιολογικό φορτίο αγγίζει τα 12.000 άτομα ανά 100 ml και καταδεικνύει ζωικά απόβλητα ή αστικά λύματα», εκτιμά στο συγκεκριμένα δημοσίευμα ερευνητής του ΕΛΚΕΘΕ.

Σε περιοχή κοντά στο Διδυμότειχο, το μικροβιολογικό φορτίο παραμένει στα ίδια επίπεδα, ενώ εντοπίζεται και αμμωνία που αγγίζει τα 60 μg/l (το όριο για το πόσιμο νερό είναι τα 50 μg/l) και, σύμφωνα με τους επιστήμονες, υποδηλώνει απόβλητα από γεωργικές εργασίες κ.ά. Οι μικροβιολογικές συγκεντρώσεις δεν υποχωρούν ούτε στο Σουφλί ούτε στο Τυχερό, με την αμμωνία να αγγίζει και εδώ τη συγκέντρωση των 70 μg/l. Κάτι αντίστοιχο γίνεται και με το υψηλό μικροβιολογικό φορτίο που εντοπίζεται στην Ορεστιάδα και στο Διδυμότειχο από τα λύματα της Αδριανούπολης, αλλά και στο Τυχερό, όπου ο Εργίνης συναντά τον Έβρο.

Πηγή: <http://www.alexpolisonline.com/2012/10/eisagomeni-rypansi-ek-tourkias-ston-evro.html#ixzz4cArKzD2Q>

Alexandroupoli Online

7. ΠΟΤΑΜΙΑ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ

7.1 Μεταναστευτικές Ροές

Ο ποταμός Έβρος οριοθετεί τα σύνορα μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας (εκτός από το σημείο Καστανίων - Αδριανούπολης όπου τα σύνορα είναι στην ξηρά και ο ποταμός διέρχεται από την Αδριανούπολη). Τα τελευταία χρόνια αποτελεί διάβαση προσφύγων και μεταναστών (από Τουρκία, Αραβικές και Ασιατικές χώρες) οι οποίοι εισέρχονται παράνομα από την Τουρκία στην Ελλάδα. Υπολογίζεται ότι καθημερινώς το 2010 περίπου τριακόσιοι πρόσφυγες-μετανάστες εισέρχονται παράνομα στην Ελλάδα από τον Έβρο με κίνδυνο την ζωή τους. Μέσα στο πρώτο επτάμηνο του 2010 είκοσι οκτώ άτομα έχασαν την ζωή τους (πνίγηκαν στον ποταμό) προσπαθώντας να περάσουν τα Ελληνοτουρκικά σύνορα.

Πηγή :

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%B2%CF%81%CE%BF%CF%82_\(%CE%98%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%B2%CF%81%CE%BF%CF%82_(%CE%98%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7))

Φθηνό το πέρασμα, αλλά ακριβό το τίμημα

Ο Έβρος είναι η ευκολότερη διάβαση για τη «γη της επαγγελίας», αλλά συχνά οι πρόσφυγες την πληρώνουν με την ίδια τους τη ζωή

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 03/07/2010 06:45

Το «πέρασμα» κοστίζει περίπου 300 ως 400 ευρώ. Είναι φθηνό γιατί στην πραγματικότητα είναι πολύ δύσκολο να περάσεις από τα σκοτεινά και επικίνδυνα νερά του ποταμού. Πρόκειται για περιπτώσεις ανθρώπων που δεν είχαν την «πολυτέλεια» να πληρώσουν τα τριπλάσια και τετραπλάσια χρήματα για να (τους) περάσουν με βάρκες στα νησιά του Βόρειου και Ανατολικού Αιγαίου. Και οι μετανάστες ρισκάρουν την ίδια τους τη ζωή κολυμπώντας στον Έβρο... Κάποιοι τα καταφέρνουν και αφού μείνουν μερικές ημέρες στα κέντρα υποδοχής μετά παίρνουν τον δρόμο για την Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη. Κάποιοι άλλοι όχι... Και τα πτώματά τους μεταφέρονται στα ψυγεία των νεκροτομείων· χωρίς όνομα, χωρίς να τους αναζητήσει κανείς...

7.2 Τους εγκαταλείπουν στην όχθη

Οι διακινητές της γειτονικής χώρας, επειδή αυξήθηκαν τα «μπλόκα» των αστυνομικών και οι συλλήψεις, άλλαξαν τρόπο δράσης. Παλαιότερα περνούσαν τον ποταμό μαζί με τους λαθρομετανάστες και τους άφηναν σε κάποιο σημείο της Εθνικής οδού, αναμένοντας τα φορτηγά των ελλήνων συνεργών τους, τα οποία θα τους μετέφεραν στη Θεσσαλονίκη ή στην Αθήνα. Πλέον εγκαταλείπουν τους μετανάστες στην όχθη της τουρκικής πλευράς κυρίως τις νυχτερινές ώρες, τους υποδεικνύουν το σημείο από το οποίο θα περάσουν κολυμπώντας στη χώρα μας λέγοντάς τους ότι είναι αβαθή τα νερά και τους λένε να κολυπήσουν για να φθάσουν απέναντι. Επίσης, η τακτική να διαχωρίσουν τα παιδιά από τις μητέρες τους ή από όσους τα συνόδευαν είχε ως αποτέλεσμα κάποια να χαθούν και ακόμα και σήμερα να μην έχουν εντοπιστεί.

7.3 Γιατί στον Έβρο

Τι είναι όμως αυτό που έχει οδηγήσει τους διακινητές, αλλά και τους μη νόμιμους μετανάστες προς τον Έβρο; Όπως λένε αξιωματούχοι της ΕΛ.ΑΣ. και ειδικοί, ένας από τους λόγους είναι ο καθαρισμός των πεδίων με τις νάρκες στην ελληνική πλευρά και η περίφραξη με ειδικές ευδιάκριτες σημάνσεις στους χώρους όπου βρίσκονται ακόμα. Επίσης, το «πέρασμα» είναι πιο φθηνό από ό,τι από τα νησιά του Βόρειου και Ανατολικού Αιγαίου. Από έρευνες έχει διαπιστωθεί ότι ο μη νόμιμος μετανάστης για να περάσει τον Έβρο πληρώνει ένα ποσό της τάξης περίπου των 300 ως 400 ευρώ. Το ποσό όμως που δίνει για το ταξίδι προς τη Μυτιλήνη ή προς άλλα νησιά είναι τριπλάσιο ή και τετραπλάσιο. Παράλληλα, με την παρουσία της δύναμης Frontex στα θαλάσσια σύνορα της χώρας υπάρχει μεγαλύτερος φόβος για εντοπισμό και σύλληψη λαθρομεταναστών και διακινητών. Ακόμη, επειδή κάθε

μέτρο της όχθης του ποταμού είναι και ένα εν δυνάμει μονοπάτι, αυτό το εκμεταλλεύονται οι διακινητές και έτσι καταφέρνουν να στέλνουν λαθρομετανάστες από σημεία τη στιγμή που δεν επιτηρούνται.

Πηγή : <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=341193>

7.4 FRONTEX

Για να μειωθεί η εισροή μεταναστών μέσω Έβρου, το φθινόπωρο του 2010 η Ελλάδα ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση τη συνδρομή της δύναμης FRONTEX (Μεθοριακή Δύναμη Ταχείας Επέμβασης) η οποία επιχειρεί στο Αιγαίο από το 2009. Μέχρι την 4η Νοεμβρίου 2010 κατέφθασαν 175 μέλη της FRONTEX μαζί με 15 λεωφορεία, 19 περιπολικά και ένα ελικόπτερο. Η δύναμη αυτή είχε συσταθεί το 2007 και το 2010 ήταν η πρώτη φορά που εκτελούσε επιχειρήσεις στον Έβρο.

Εκπρόσωποι της Ελληνικής Αστυνομίας χαρακτήρισαν επιτυχή την παρουσία της FRONTEX στα ελληνοτουρκικά σύνορα γιατί μειώθηκε η εισροή μεταναστών.¹ Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο τύπου της Ελληνικής Αστυνομίας, η δύναμη αυτή συμβάλει και στην ταυτοποίηση των χωρών προέλευσης των μεταναστών καθώς πολλοί μετανάστες που εισέρχονται στην Ελλάδα δηλώνουν ψεύτικες εθνικότητες ώστε να έχουν ευκολότερη πρόσβαση - αντιμετώπιση στην αίτηση ασύλου. Ορισμένοι Ασιάτες δηλώνουν Αφγανοί, μετανάστες από τη βόρεια Αφρική δηλώνουν Παλαιστίνιοι και άλλοι από την κεντρική Αφρική δηλώνουν Σομαλοί.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της FRONTEX, Michal Parzyszek, «η ασφάλεια των συνόρων σχετίζεται και με την τρομοκρατία». Συγκεκριμένα είπε «δεν δηλώνω ότι οι μετανάστες είναι τέτοια απειλή αλλά ανάμεσα σε αυτούς μπορεί να υπάρχουν άνθρωποι που δεν αναζητούν καλύτερη ζωή αλλά κάτι άλλο».

7.5 Τείχος-φράκτης και τάφρος στον Έβρο

Τον Ιανουάριο 2010 δήλωσε η Ελλάδα την πρόθεσή της να χτιστεί τείχος-φράκτης μήκους 12,5 χιλιομέτρων μεταξύ Νέας Βύσσας και Καστανιών (στο μοναδικό κομμάτι όπου τα ελληνοτουρκικά σύνορα είναι χερσαία χωρίς να μεσολαβεί ποτάμι, ο ποταμός Έβρος εκεί διασχίζει την Αδριανούπολη) ώστε να αποτραπεί η είσοδος αλλοδαπών στην Ελλάδα από τα ελληνοτουρκικά σύνορα. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός του φράκτη είναι 4.800.000 ευρώ. Η σύμβαση κατασκευής του φράκτη με την εταιρία «ΔΑΓΡΕΣ ΑΤΕ» υπεγράφη στις 19 Ιανουαρίου 2012 με χρονοδιάγραμμα παράδοσης μετά από 5 μήνες. Σύμφωνα με τη FRONTEX, από τον Ιανουάριο μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2010, 31.400 άτομα εισήλθαν στην Ελλάδα παράνομα διαμέσου των 12,5 χιλιομέτρων χερσαίων συνόρων στην περιοχή Νέας Βύσσας και Καστανιών.

Η απόφαση αυτή έχει δεχτεί αρνητική κριτική από διάφορες πλευρές. Η υπεύθυνη του Τομέα Ενημέρωσης του Γραφείου Ελλάδας της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, Καίτη Κεχαγιόγλου, είπε χαρακτηριστικά ότι κάθε

κράτος έχει το δικαίωμα να ελέγχει τα σύνορά του, αλλά με το να χτίζουμε τείχη, σπάνια δίνουμε ριζική λύση στα προβλήματα. Ο Δήμαρχος Σουφλίου χαρακτήρισε την απόφαση "πρόχειρη λύση που δεν θα φέρει αποτελέσματα" και είπε επίσης ότι "Από την Αλεξανδρούπολη έως το Ορμένιο είναι απόσταση 150 χιλιόμετρα. Τι θα σταματήσει ένας φράχτης μόλις 12,5 χιλιόμετρα;". Ο πρόεδρος των αστυνομικών υπαλλήλων Έβρου, Κώστας Χατζηαναγνώστου υποστήριξε ότι ο φράχτης δεν θα λύσει το πρόβλημα αλλά «τα κυκλώματα διακίνησης θα μεταφέρουν τους μετανάστες στην παράβρια περιοχή, στις όχθες του ποταμού Έβρου και όχι στα χερσαία σύνορα». Αρνητική κριτική για το τείχος έλαβε η Ελλάδα από τον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ο οποίος είπε: "οι φράκτες και τα τείχη έχει αποδείξει το παρελθόν ότι είναι προσωρινά μέτρα και δεν βοηθούν στην οργανωμένη αντιμετώπιση της μετανάστευσης". Ο Κωνσταντίνος Τσιτσελίκης (επίκουρος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και αντιπρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου) σχολίασε σχετικά με τον φράκτη: «Η ύψωση, όμως, του συρμάτινου φράκτη, αλλά και κάθε μέτρο (βλ. την περίφημη FRONTEX) που αποσκοπεί στον αποκλεισμό της πρόσβασης σε άτομα που δικαιούνται διεθνούς προστασίας, υπονομεύει τα δικαιώματα του ανθρώπου και το κράτος δικαίου και κατά συνέπεια τη θέση του καθένα μας στην ελληνική δικαιοταξία. Εν τέλει το μόνο αποτέλεσμα που μπορεί να έχουν τέτοια μέτρα είναι να θέσουν ανθρώπινες ζωές σε κίνδυνο, όπως συνέβαινε και με τα ναρκοπέδια».

Το καλοκαίρι 2011 δημοσιεύτηκαν άρθρα για την κατασκευή τάφρου παράλληλα με τα ελληνοτουρκικά σύνορα στον Έβρο, μήκους 120 χιλιομέτρων, βάθους 7 μέτρων και πλάτους 30 μέτρων. Το έργο ξεκίνησε τον Δεκέμβριο 2009 ως αμυντικό έργο ύψιστης στρατηγικής σημασίας (αντιαρματική τάφρος) με πόρους του υπουργείου Εθνικής Άμυνας και του Γενικού Επιτελείου Στρατού. Η γερμανική εφημερίδα Berliner Zeitung χαρακτήρισε το έργο ως μυστικό σχέδιο οχύρωσης κατά της μετανάστευσης. Αρνητική κριτική στην τάφρο έκανε εκπρόσωπος για τα ανθρώπινα δικαιώματα από την οργάνωση Pro Asyl δηλώνοντας ότι «η τάφρος στον Έβρο είναι παράλογη» και ότι «τέτοιες ενέργειες αυξάνουν το φόρο αίματος που πληρώνουν οι πρόσφυγες, όταν περνούν τα σύνορα». Η ελληνική κυβέρνηση επιβεβαίωσε το έργο της τάφρου ως στρατιωτικό σχέδιο εθνική ασφάλειας και άμυνας. Η κατασκευή της τάφρου σχολιάστηκε αρνητικά και από την Τουρκία.

8. ΠΟΤΑΜΙΑ & ΤΕΧΝΗ

8.1 Αρχαίοι Έλληνες συγγραφείς

Ο λυρικός ποιητής Αλκαίος γράφει «Έβρος κάλλιστος ποτάμων». , Fr, 93

Ο Ευριπίδης γράφει στο έργο του Ρήσος για τον Έβρο (στ.346 – 347) «ήκεις, ώ ποταμού παί, ήκεις ... ασπαστός» (ήρθες του ποταμού εσύ γιος, ήρθες

καλοδεχούμενος) και λίγο παρακάτω (στ. 381 – 382) «...καλόν, ώ Θρήκη, σκύμνον έθρεψας πολιαρχον ιδείν» (Θράκη, τι λιονταράκι που έθρεψες να κυβερνά τις πολιτείες σου).

8.2 Σύγχρονοι Έλληνες Συγγραφείς

Ο Κώστας Θρακιώτης στο έργο του «Ελεγείο στη Θρακική Γη», αναφέρει «..Είναι ο ποταμός που θρέφει τις προαιώνιες ρίζες».

Οι Παπαθανασίου και Ρέππας στο βιβλίο τους «ο Έβρος απέναντι», που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Καστανιώτη, αναφέρονται στην ιστορία τεσσάρων άνεργων Ελλήνων, δύο αντρών και δύο γυναικών. Τέσσερις Έλληνες στα όρια του «νεόπτωχου». Και ξαφνικά στο περιβάλλον τους εισβάλλει ένας ξένος. Ένας Κούρδος πρόσφυγας. Ένας απροστάτευτος. Ένας πολίτης τέταρτης κατηγορίας. Το πρόβλημα είναι πώς και γιατί τέσσερις διαφορετικοί άνθρωποι, με διαφορετικό χαρακτήρα, διαφορετικά κι αντικρουόμενα συμφέροντα, διαφορετικά αιτήματα, διαφορετικά αδιέξοδα και για εντελώς διαφορετικούς και δικούς του λόγους ο καθένας, συντονίζονται και συμπλέουν μ' ένα υπόγειο ρεύμα που διατρέχει και διαβρώνει την κοινωνία μας. Το ρεύμα αυτό λέγεται ρατσισμός.

Πηγή : <https://www.politeianet.gr/books/9789600331691-papathanasiou-thanasis-kastaniotis-o-ebros-apenanti-156213>

Ο Διονύσης Χαριτόπουλος, το 2014 μας «χάρισε» ένα ακόμα τολμηρό μυθιστόρημα, αφιερωμένο στα της πατρίδας μας, της Θράκης και, συγκεκριμένα, στα του Έβρου. Με σημείο εκκίνησης τον Έβρο, ο συγγραφέας καταθέτει την άποψή του για τις Ένοπλες δυνάμεις και όσους τις στελεχώνουν, μέσα από την ιστορία ενός Δόκιμου Αξιωματικού που μεταφέρεται στις μονάδες της Ορεστιάδας, του Διδυμοτείχου και της Αλεξανδρούπολης. «Πρόβες πολέμου» ο τίτλος του βιβλίου που κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις «Τόπος» και γι' αυτό και τη λογοτεχνική «απεικόνιση» του Έβρου, των στρατοπέδων και των δυσμενών μεταθέσεων το πάλαι, μας μίλησε εν πρώτοις στο Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Ταυτότητες: γλώσσα και λογοτεχνία», με αφορμή την επέτειο 20 χρόνων λειτουργίας του ΤΕΦ, ο κ.Μανόλης Σέργης, αναπληρωτής καθηγητής Λαογραφίας στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού του ΔΠΘ, μεταξύ των ερευνητικών ενδιαφερόντων του οποίου είναι και η μελέτη των σχέσεων της Λαογραφίας με τη Λογοτεχνία και την Ιστορία. Ο αν. καθηγητής παρών πάντοτε στα δρώμενα του τόπου μας – βασικός επιστημονικός συνεργάτης των εντύπων των γιορτών «Παρακάθ' κι αροθυμίας» του Θρυλορίου και με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την πολιτισμική ταυτότητα της περιοχής μας, μεσούντος του Ιουλίου μας χαρίζει όμως για μια ακόμη φορά, ένα εξαιρετικό του κείμενο για την πρόσληψη της Θράκης και τη λογοτεχνική της αποτύπωση.

Πηγή : <http://utopia.duth.gr/msergis/Downloads/evros.pdf>

8.3 Κινηματογράφος

Η ταινία του Πάνου Καρκανεβάτου «Όχθες» πραγματεύεται μια ιστορία αγάπης με φόντο την προσφυγική κρίση όπως καταγράφεται στις όχθες του Έβρου.

Μετά το "Μεταίχιμο", το "Χώμα και Νερό" και το "Αθανασία - Καλά Κρυμμένα Μυστικά", ο Πάνος Καρκανεβάτος επιστρέφει με τη νέα του ταινία "Όχθες". Μία ιστορία αγάπης κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες, μία σχέση που προσδοκά να ταξιδέψει πέρα από κάθε σύνορο, με τους ήρωες να βαδίζουν μεταξύ ζωής και θανάτου σε μία ναρκοθετημένη περιοχή, στο πέρασμα των παράνομων μεταναστών προς την Ευρώπη, τον Έβρο.

"Ένα ποτάμι σύνορο Ανατολής - Δύσης. Στην όχθη ένα φονικό ναρκοπέδιο. Ένας ναρκαλιευτής σκορπά γύρω του τη φήμη, ότι γητεύει το Κακό και ξετρυπώνει τον θαμμένο θάνατο. Καλλιτέχνης του επίφοβου, χορευτής μπροστά στο στόμα του Άδη. Μια νέα γυναίκα περνάει από το ποτάμι κάποιες σκοτεινές νύχτες τα παιδιά των εξαθλιωμένων, που έρχονται από την Ανατολή με το όνειρο της Ευρώπης. Η γυναίκα, άθυρμα της μοίρας, ένοχη στο κάθε της κοίταγμα στον καθρέφτη, θα αναμετρηθεί με τη ματιά του αγίου της όχθης. Συχνά ο κόσμος της αγάπης νικιέται αλλά δεν καταστρέφεται, μόνο μετοικεί σε άλλες όχθες. Η αγάπη, που όντως είναι, βεβαιώνει ότι αυτή είναι η αρχή, το αίτιο και ο τρόπος και πως τέλος δεν υπάρχει". Τα λόγια του σκηνοθέτη δίνουν την αίσθηση της ταινίας, που κινείται πάνω στις λεπτές κόκκινες γραμμές της παράνομης μετανάστευσης και ενός έρωτα πέραν πάσης συνθήκης. Η ταινία **συμπαγωγή Ελλάδας - Τουρκίας - Γερμανίας**, με γυρίσματα σε Ελλάδα και Κωνσταντινούπολη βγαίνει στους κινηματογράφους την Πέμπτη, 5 Μαρτίου.

Πηγή : <http://news247.gr/eidiseis/synentefxeis/panos-karkanevatos-stis-oxthes-ths-paranomhs-metanasteyshs-h-agaph-kseperna-sunora-kai-thanato.3338064.html>

Η ταινία Του Παντελή Βούλγαρη Όλα Είναι Δρόμος (1998) γυρίστηκε στον Έβρο. Η ταινία είναι ένα τρίπτυχο γυρισμένο στη Βόρεια Ελλάδα, με κοινό θέμα στις τρεις ιστορίες τον μοναχικό άνθρωπο σε μια κρίσιμη στιγμή του βίου του.

Οι ιστορίες της σπονδυλωτής αυτής ταινίας, είναι οι εξής:

1. **«Χαρώνιο νόμισμα»:** Ένας αρχαιολόγος ανακαλύπτει τον ασύλλητο τάφο ενός αξιωματικού των ελληνιστικών χρόνων. Στη συνέχεια φεύγει προς τα σύνορα

για να δει τους τελευταίους χώρους όπου έζησε ο γιος του φαντάρου, πριν αυτοκτονήσει στη σκοπιά.

2. **«Η τελευταία νανόχηνα»:** Στο δεύτερο επεισόδιο παρακολουθούμε μια ομάδα νέων ορνιθολόγων να αναζητά τις διαδρομές της τελευταίας νανόχηνας που έχει καταφύγει στο Δέλτα του Έβρου. Το ταξίδι τους με βάρκα, παρέα με τον ηλικιωμένο θηροφύλακα που μιλάει τη γλώσσα των πουλιών, συντρόφων της ζωής του, είναι ένα εγκώμιο στην ομορφιά του Έβρου και στη σχέση με τη Φύση. Κάποτε εντοπίζουν τη νανόχηνα, ένας ασυνείδητος λαθροκυνηγός τη σκοτώνει και τότε ο ειρηνικός και γλυκομίλητος θηροφύλακας τον πληρώνει με το ίδιο νόμισμα.

3. **«Βιετνάμ»:** Ένας μεσήλικας εργοστασιάρχης της επαρχίας, σκασμένος γιατί η γυναίκα του πήρε τα δυο τους παιδιά και τον εγκατέλειψε, καταλήγει να πίνει σ' ένα άγριο αγροτικό σκυλάδικο στη μέση του πουθενά, το «Βιετνάμ». Χωρίς πολλές κουβέντες, με τα λεφτά του, αρχίζει να σπάζει τα πάντα, πιάτα, ποτήρια, σκεύη. Για να ελαφρύνει την ψυχή του βάζει να ξηλώσουν τα πλακάκια, τις λεκάνες, τα κουφώματα, και στο τέλος όταν κορυφώνεται η βακχική του τρέλα, ενώ οι μπουζουξήδες παίζουν πλέον έξω στους αγρούς, ο κ. Τσετσένογλου πληρώνει να γκρεμίσουν ολόκληρο το σκυλάδικο.

Ιστογραφία

1. Τα Ποτάμια της Θράκης : <https://katsimigas.wordpress.com/%CE%A4%CE%B1-%CF%80%CE%BF%CF%84%CE%AC%CE%BC%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%98%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82/>
2. Βιότοποι και Βλάστηση: <http://www.evros-delta.gr/gr/ethniko-parko/2012-04-30-09-22-18>
3. ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ Έβρος (Θράκη)
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%B2%CF%81%CE%BF%CF%82_\(%CE%98%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%B2%CF%81%CE%BF%CF%82_(%CE%98%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7))
4. Σύμβαση Ραμσάρ : <http://www.ramsar.org/>
5. Ένα Ολοκληρωμένο σχέδιο για την ανάδειξη του Άρδα
<https://www.radioevros.gr/%CE%B5%CE%BD%CE%B1-%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF-%CF%83%CF%87%CE%B5%CE%B4%CE%B9%CE%BF-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B4%CE%B5/>
6. 3^η Γιορτή Κυνηγιού της Νομαρχίας Έβρου στον ποταμό Άρδα
<http://www.kinigotopos.gr/2010/09/3.html>
7. Υδρόβιο Κυνήγι στο Δέλτα του Έβρου <http://evros-kinigi.blogspot.gr/>
8. Πόσο κινδυνεύουν τα ποτάμια μας από τη ρύπανση
<http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=119468>

9. Τουρκικό «δηλητήριο» στον Έβρο - Επικίνδυνα απόβλητα 1.350 βιομηχανιών καταλήγουν στην Ελλάδα <http://www.b2green.gr/el/post/9238/>
10. Μυοκάστορες απειλούν χλωρίδα και πανίδα στο Δέλτα του ποταμού Έβρου <http://elthraki.gr/2015/04/%CE%BC%CF%85%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B5%CF%83-%CE%B1%CF%80%CE%B5%CE%B9%CE%BB%CE%BF%CF%85%CE%BD-%CF%87%CE%BB%CF%89%CF%81%CE%B9%CE%B4%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CE%B1%CE%BD/>
11. Εισαγόμενη ρύπανση εκ Τουρκίας στον Έβρο <http://www.alexpolisonline.com/2012/10/eisagomeni-rypansi-ek-tourkias-ston-evro.html#ixzz4cArKzD2Q>
12. Φθινό το πέρασμα, αλλά ακριβό το τίμημα <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=341193>
13. Ο Έβρος Απέναντι – Ταινία <https://www.politeianet.gr/books/9789600331691-papathanasiou-thanasis-kastaniotis-o-ebros-apenanti-156213>

Οι Ομάδες

Άρδας

Ζουρνατζής Δημήτρης
Μαλκάκη Ευγενία
Ματζιούρης Πασχάλης
Μουσταφάογλου Σουλεϊμάν
Οδατζίδης Κωνσταντίνος
Χασάν Σουκρίογλου Καδριέ

Έβρος

Δημητριάδης Σωτήρης
Καρράς Φώτης
Μουσταφάογλου Γικχάν
Μουσταφάογλου Μεχμέτ
Σαργκσιάν Αγγελική
Τονίδου Μαρία

Πέρκα

Γιάκατης Γιάννης
Ιντζέ Πεχλεβάνογλου Ζινέπ
Κοτσανάκη Μαρία
Μουσταφάογλου Φαρή
Χαριτίδης Σοφοκλής
Χασάνογλου Φερδούν

Τα Σαζανάκια

Κωνσταντάρης Κωνσταντίνος
Ουσεϊνογλου Χασάν
Σεφέρογλου Γκιουλτζιάν
Σεφέρογλου Εμπρά
Σιαλιαρίδης Μαρίνος
Τήσαλη Μουζγκιάν
Τσεπελή Ιωάννα

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Κυρκούσης Αθανάσιος, ΠΕ 04.05

Παλαιοχωρινού Όλγα, ΠΕ 02

Κεραμιτσής Δημήτρης, ΠΕ 20

Ασμίνη Ελευθερία, ΠΕ 03

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Επενδύουμε στον άνθρωπο
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

